Eurasian Centre for Accreditation and Quality Assurance in Higher Education and Health Care

Жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын аккредиттеу стандарттары (Резидентура)

Негізгі ережелер

Алматы 2024 ж.

Білім беруді, денсаулық сақтауды сапамен қамсыздандыру және аккредиттеудің Еуразиялық орталығы

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ МЕДИЦИНАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН АККРЕДИТТЕУ СТАНДАРТТАРЫ (РЕЗИДЕНТУРА)

НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

Алматы, 2024 ж.

ӘОЖ 614.2
КБЖ 51.1 (2)

«Білім беруді, денсаулық сақтауды сапамен қамсыздандыру және аккредиттеудің Еуразиялық орталығы» Коммерциялық емес Мекемесі **ӘЗІРЛЕГЕН**

10.10.2024 жылғы «Білім беруді, денсаулық сақтауды сапамен қамсыздандыру және аккредиттеудің Еуразиялық орталығы» КеМ Сараптамалық Кеңесімен № 2 бекітілді және Бас директордың 12.10.2024 жылғы № 34/2 бұйрығымен қолданысқа енгізілді.

Осы стандартта 07.27.2007 жылғы "Білім туралы" Қазақстан Республикасының № 319 - III заңының нормалары іске асырылды.

ISBN 978-601-280-959-6

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің ұлттық біліктілік шеңбері мен басымдықтарының ерекшелігін ескере отырып, 2023 ж. Жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру сапасын жақсарту бойынша Дүниежүзілік Медициналық Білім Федерациясының халықаралық стандарттары негізінде Жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беруді аккредиттеу стандарттары (резидентура) әзірленді. Білім беру ұйымдары резидентура мамандықтарының білім беру бағдарламаларын өзін - өзі бағалау, сапаны қамтамасыз етудің ішкі тетіктерін анықтау және жақсарту, ішкі құжаттаманы әзірлеу және сапа мәдениетін дамыту үшін Стандарттарды қолданады.

«Білім беруді, денсаулық сақтауды сапамен қамсыздандыру және аккредиттеудің Еуразиялық орталығы» (АЕО) Коммерциялық емес Мекемесінің рұқсатынсыз осы стандарттар толық немесе ішінара көшірілмейді, көбейтілмейді және таратылмайды.

ӘОЖ 614.2
КБЖ 51.1 (2)

ISBN 978-601-280-959-6

© Жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын аккредиттеу стандарттары (Резидентура), 2024

МАЗМҰНЫ

1	Қолданылу аумағы	4
2	Нормативтік сілтемелер	4
3	Терминдер мен анықтамалар	6
4	Белгілер мен қысқартулар	12
5	Жалпы ережелер	12
6	Резидентура бағдарламасын аккредиттеу стандарттарын енгізудің негізгі мақсаттары	13
7	Резидентура бағдарламасының сапасын қамтамасыз ету және аккредиттеу қағидаттары	14
8	Резидентура бағдарламасын аккредиттеу процесінің кезеңдері мен негізгі элементтері	15
9	Аккредиттеу бойынша шешім қабылдау	17
10	Аккредиттеуден кейінгі мониторинг	19
11	Аккредиттеу стандарттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі	20
12	РЕЗИДЕНТУРА БАҒДАРЛАМАСЫН АККРЕДИТТЕУ СТАНДАРТТАРЫ	21
12.1	Миссиясы мен құндылықтары	21
12.2	Білім беру бағдарламасы	22
12.3	Резиденттерді бағалау	26
12.4	Резиденттер	28
12.5	Оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлер	32
12.6	Білім беру ресурстары	34
12.7	Дипломнан кейінгі даярлық сапасын қамтамасыз ету және жақсарту	36
12.8	Басқару және әкімшілік ету	38

РЕЗИДЕНТУРА БАҒДАРЛАМАЛАРЫН АККРЕДИТТЕУ СТАНДАРТТАРЫ

Негізгі ережелер

1. Қолдану саласы

1.1 Жоғары кәсіптік және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары, ғылыми орталықтар, ғылыми - зерттеу институттары (бұдан әрі - білім беру ұйымдары) сияқты ұйымдарда резидентура бағдарламасының сапасын сараптамалық бағалау рәсіміне қойылатын талаптарды жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын (резидентура) аккредиттеу стандарттары (бұдан әрі - стандарттар) айқындайды.

1.2 Жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру сапасын қамтамасыз ету және жақсарту және бәсекеге қабілетті денсаулық сақтау мамандарын даярлау құралы ретінде осы стандарттар қолданылады.

1.3 Резидентура мамандықтары бойынша білім беру бағдарламаларын аккредиттеу және білім беру ұйымдарының сапасын қамтамасыз ету жүйесін сырттай бағалау кезінде осы стандарттар қолданылады.

1.4 Білім беру бағдарламаларын өзін - өзі бағалауды жүргізу, сапаны қамтамасыз етудің ішкі тетіктерін айқындау және жақсарту, ішкі құжаттаманы әзірлеу және сапа мәдениетін дамыту үшін білім беру ұйымдары осы стандарттарды қолданады.

2. Нормативтік сілтемелер

Осы Стандартта келесі заңнамалық және нормативтік - құқықтық құжаттарға сілтемелер пайдаланылды:

2.1 2020 жылғы 7 шілдедегі Қазақстан Республикасының № 360 - VI ҚРЗ кодексі. Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы, 4 - бөлім, 25 - тарау Денсаулық сақтау саласындағы білім беру қызметі. 222 - бап. Резидентура.

2.2 2007 жылғы 27 маусымдағы "Білім туралы" ҚР № 319 - III Заңы.

2.3 2018 жылғы 30 қазандағы тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің № 595 бұйрығы.

2.4 Қазақстан Республикасының денсаулық сақтауды дамытудың 2026 жылға дейінгі тұжырымдамасын бекіту туралы. 4 бағыт. Кадрларды даярлау және біліктілігін арттыру жүйесінің тиімділігін арттыру. 2022 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 945 Қаулысы

2.5 Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың

2023 - 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы. 2023 жылғы 28 наурыздағы Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 248 қаулысы.

2.6 Денсаулық сақтау саласындағы білім беру деңгейлері бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды бекіту туралы (4) осы бұйрықтағы 4 - қосымшаға сәйкес жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты) 2022 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің № ҚР ДСМ - 63 бұйрығы. 2022 жылғы 5 шілдеде Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде № 28716 болып тіркелді.

2.7 Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы. 2020 жылғы 21 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің № ҚР ДСМ - 305/2020 бұйрығы. 2020 жылғы 22 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде № 21856 болып тіркелді. Жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 14.04.2023 жылғы № 72 (110 (2020 ж.)/143 Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтар) бұйрығымен.

2.8 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышын бекіту туралы. 2018 жылғы 13 қазандағы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің № 569 бұйрығы.

2.9 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы. 2018 жылғы 31 қазандағы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің № 600 бұйрығы. 2018 жылғы 31 қазанда Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде № 17650 болып тіркелді.

2.9 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 15 желтоқсандағы № ҚР ДСМ - 270/2020 "Резидентурада медициналық кадрларды мемлекеттік тапсырысты орналастыру, оқуға қабылдау және даярлау қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы. 2024 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің № 27 бұйрығы. 2024 жылғы 24 маусымда Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде № 34551 болып тіркелді

2.10 Денсаулық сақтау саласындағы маманды сертификаттауды жүргізу, шетелдік мамандарды қоса алғанда, денсаулық сақтау саласындағы маман сертификатының қолданылуын растау қағидаларын, сондай - ақ Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде денсаулық сақтау саласында Медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім алған адамды денсаулық сақтау саласындағы маманды сертификаттауға жіберу шарттарын бекіту туралы. 2020 жылғы 15 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің № ҚР ДСМ - 274/2020 бұйрығы. 2020 жылғы 20 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде № 21818 болып тіркелді.

2.11 Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG), 2015, Brussels, Belgium (35 p).

2.12 Postgraduate Medical Education. WFME Global Standards for Quality Improvement. World Federation for Medical Education (WFME); New edition. 2023.

2.13 WHO-WFME Guidelines for Accreditation of basic medical education. Geneva/Copenhagen: WFME, 2005 (http://wfme.org/accreditation/whowfme-policy/28-2-who-wfme-guidelines-for-accreditation-of-basic-medical-education-english/file).

2.14 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы аккредиттеу органына қойылатын талаптарды және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы, оның ішінде шетелдік аккредиттеу органдарын тану қағидаларын бекіту туралы. 2016 жылғы 1 қарашадағы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің № 629 бұйрығы. 2016 жылғы 19 қарашада Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде № 14438 болып тіркелді (жаңа редакцияда - ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің м.а. 19.04.2024 жылғы № 177 бұйрығымен.

3. Терминдер мен анықтамалар

Осы стандартта "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 07.27.2007 ж. № 319 - III Заңына сәйкес терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) **Аккредиттеу органдары** - стандарттарды (регламенттерді) әзірлейтін және олар әзірлеген стандарттар (регламенттер) негізінде білім беру ұйымын аккредиттеуді жүргізетін заңды тұлғалар;

2) **Білім беру ұйымдарын аккредиттеу** - аккредиттеу органының білім беру қызметтерінің сапасы туралы объективті ақпарат беру және оны арттырудың тиімді тетіктерінің болуын растау мақсатында аккредиттеудің белгіленген стандарттарына (регламенттеріне) сәйкестігін білу рәсімі;

3) **Білім беру бағдарламаларын аккредиттеу** - аккредиттеу органының білім беру бағдарламаларының (мамандығының) олардың сапасы туралы объективті ақпарат беру және оны арттырудың тиімді тетіктерінің болуын растау мақсатында белгіленген аккредиттеу стандарттарына (регламенттеріне) сәйкестігін білу рәсімі;

4) **Институционалдық аккредиттеу** - аккредиттеу органының білім беру ұйымының сапасын мәлімделген мәртебеге және аккредиттеу органының белгіленген стандарттарына сәйкестігін бағалау процесі;

5) **Мамандандырылған аккредиттеу** - білім беру ұйымы іске асыратын жекелеген білім беру бағдарламаларының сапасын бағалау;

6) **Аккредиттеу стандарттары (регламенттері)** - аккредиттеу рәсіміне қойылатын талаптарды белгілейтін аккредиттеу органының құжаттары.

Дүниежүзілік медициналық білім беру Федерациясының жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру сапасын жақсарту бойынша халықаралық стандарттарына сәйкес (2015, 2023 жж.) тиісті стандарттарға келесі терминдер мен анықтамалар белгіленген:

1 - стандарт. Миссия және құндылықтар

Автономия пациент - дәрігер қарым - қатынасында кез келген жағдайда дәрігерлердің пациенттері мен қоғамының мүддесі үшін қолда бар ең жақсы дәлелдерге негізделген негізделген шешімдер қабылдауын қамтамасыз етеді. Автономия, дәрігерлерді оқытуға қатысты, олар нені үйрену керек және оқуды қалай жоспарлау және жүргізу туралы шешімдерге әсер ететіндігін білдіреді. Бұл сонымен қатар дәрігерлерге пациенттер мен қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін қажет білім мен дағдыларға қол жеткізуді және олардың білімі мен әрекеттері тәуелсіз және бейтарап екенін білдіреді. Өз бетінше әрекет ете отырып, қолда бар нұсқаулықтарды ескеру қажет. *Құзыретті органдар* - дипломнан кейінгі медициналық дайындыққа жауапты жергілікті және ұлттық органдар ұлттық үкіметтік агенттіктер, Ұлттық кеңес, университет, құзыретті кәсіби ұйым бола алады.

Құзыреттілік кең кәсіби мағынада немесе арнайы білім, дағдылар, көзқарастар немесе мінез - құлық ретінде анықталуы мүмкін.

Миссия жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының барлық басқа аспектілері байланысты болатын бәрін қамтитын негізді қамтамасыз етеді және денсаулық сақтау саласындағы институционалдық, ұлттық, өңірлік және қажет болған жағдайда әлемдік қажеттіліктерге байланысты жалпы және ерекше мәселелерді және жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім туралы пайымды қамтуы тиіс.

Өмір бойы оқыту кәсіби жауапкершілік болып табылады қызметті бағалау, аудит, өзінің клиникалық тәжірибесін талдау немесе танылған үздіксіз кәсіби даму бағдарламалары (ҮКД)/үздіксіз медициналық білім беру (ҮМБ) арқылы өз білімі мен дағдыларын үнемі дамыту. ҮКД дәрігерлердің пациенттердің қажеттіліктеріне жауап ретінде білімдерін, дағдылары мен көзқарастарын сақтау, жаңарту, дамыту және жетілдіру үшін ресми және бейресми түрде орындайтын барлық іс-шараларды қамтиды. Үздіксіз кәсіби даму ҮМБ қарағанда кеңірек ұғым болып табылады және медициналық тәжірибеде білім мен дағдыларды үздіксіз дамытуды қамтиды.

Негізгі мүдделі тараптар - тыңдаушылар/резиденттер, резидентура бағдарламаларының директорлары, медициналық ғылыми қоғамдар, клиника әкімшілігі, мемлекеттік органдар және кәсіби қауымдастықтар немесе ұйымдар.

Кәсіпқойлық пациенттер мен қоғам әр дәрігердің кәсіби тәжірибесінде күткен білімін, дағдыларын, көзқарастары мен мінез - құлқын сипаттайды және келесі ұғымдарды қамтиды:

- өмір бойы оқу дағдылары,
- құзыреттілік деңгейін қолдау,
- ақпараттық сауаттылық және этикалық мінез - құлық,
- тұлғаның тұтастығы, адалдық, альтруизм,
- басқаларға қызмет ету,
- кәсіби кодекске адалдық,
- әділдік және басқаларға құрмет.

Қоғамдық денсаулық мәселелері жергілікті қоғамдастықпен, әсіресе денсаулық сақтау және онымен байланысты денсаулық сақтау секторларымен

өзара әрекеттесуді және білім беру бағдарламасына қоғамның денсаулық мәселелерін қосуды білдіреді.

Денсаулық сақтау секторына мемлекеттік және жеке медициналық көмек көрсету жүйесі және медициналық ғылыми - зерттеу мекемелері кіреді.

Тиісті мүдделі тараптар басшылардың, нұсқаушылардың, оқытушылардың, денсаулық сақтаудың басқа мамандарының, пациенттердің, жұртшылықтың, Денсаулық сақтау жүйесінің ұйымдары мен органдарының өкілдерін қамтиды.

Әлеуметтік жауапкершілік денсаулық сақтау, медициналық білім беру және зерттеу жүйесіне құзыреттілік тәсілді енгізу арқылы қоғамның, пациенттердің, денсаулық сақтау жүйесінің және онымен байланысты денсаулық сақтау секторларының қажеттіліктеріне жауап беруге және ұлттық және халықаралық деңгейде медицинаның дамуына үлес қосуға дайындығы мен қабілетін қамтиды және университеттің автономиясын ескере отырып, өз принциптеріне негізделуі керек.

2 - стандарт. Білім беру бағдарламасы

Медицина теориясы мен практикасына қатысты *түпкілікті нәтижелер* негізгі, клиникалық, мінез - құлық және әлеуметтік ғылымдарды білу мен түсінуді, соның ішінде клиникалық практикаға қажетті Қоғамдық денсаулық сақтау және популяциялық медицина мен медициналық этика мәселелерін білуді қамтиды; қарым - қатынас және кәсібилік; диагноз қоюға, практикалық дағдыларды орындауға, қарым - қатынас дағдыларына, емдеуге және аурулардың алдын алу, денсаулықты нығайту, оңалту, клиникалық ойлау, проблемаларды шешу; және өмір бойы оқу және кәсіби даму қабілеті.

Таңдалған медицина саласына байланысты деңгейде жоғары оқу орнынан кейінгі дайындыққа сәйкес құзыреттіліктер келесі санаттарды қамтиды:

- Денсаулық сақтау және денсаулықты нығайту мәселелеріне сәйкес, тиімді және жанашыр болуы керек пациенттерге көмек көрсету;
- Негізгі биомедициналық, клиникалық, мінез - құлық және әлеуметтік ғылымдар, медициналық этика және медициналық құқықтану саласындағы медициналық білім және пациенттерге көмек көрсетуде осындай білімді қолдану;
- Жеке пациенттермен және олардың отбасыларымен тиімді ақпарат алмасуды және басқа денсаулық сақтау мамандарымен, ғылыми қауымдастықпен және қоғаммен топтық жұмысты қамтамасыз ететін тұлғааралық дағдылар және басқа да қарым - қатынас дағдылары;
- Клиникалық тәжірибені үнемі қайта қарау және жақсарту үшін жаңа ғылыми білімді қолдану және бағалау;
- Әріптестерге, медицина студенттеріне және басқа да медицина мамандарына қатысты басшы, нұсқаушы және оқытушы ретінде қызмет атқару;
- Медицинаның таңдалған саласындағы даму мен ғылыми зерттеулерге үлес қоса алатын ғалымның ғылыми әлеуеті;
- Кәсіпқойлық;
- Пациенттің мүдделерін қорғау үшін әрекет ету қабілеті;

- Қоғамдық денсаулық сақтау және денсаулық сақтау саясаты мәселелерін білу, сондай - ақ денсаулық сақтау жүйесінің неғұрлым ауқымды контекстіне, соның ішінде, мысалы, медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру, медицина қызметкерлерімен және менеджерлермен серіктестік, үнемді Денсаулық сақтау тәжірибесі, Денсаулық сақтау экономикасы және ресурстарды бөлу туралы хабардар болу және әрекет ету;

- Бұл медициналық көмек көрсету жүйесін түсіну және жүйелі сипаттағы көмек көрсетуді анықтау және жақсарту мүмкіндігі.

Клиникалық ғылымдар медициналық мамандықтың, қосалқы мамандықтың немесе сараптамалық функцияның таңдалған клиникалық және зертханалық пәндерін және басқа да тиісті клиникалық/зертханалық пәндерді қамтиды.

Оқыту және оқыту әдістері кез келген дидактикалық, практикалық, демонстрациялық, тәлімгердің бақылауымен оқытуды және дәрістер, шағын топтық сабақтар, проблемалық оқыту, клиникалық жағдайларды талдаумен оқыту, Практикалық сабақтар, Зертханалық жұмыстар, "науқас төсегінде" оқыту, клиникалық демонстрациялар, зертханада жұмыс істеу дағдыларын оқыту сияқты оқыту әдістерін қамтиды, аймақтарда көшпелі оқыту, интернет арқылы оқыту және резидент немесе интерн ретінде клиникалық практика.

Мінез - құлық және әлеуметтік ғылымдар - жергілікті қажеттіліктерге, мүдделер мен дәстүрлерге қарай, әдетте биостатистиканы, коммуналдық медицинаны, эпидемиологияны, жаһандық денсаулықты, гигиенаны, медициналық антропологияны, медициналық психологияны, медициналық социологияны, қоғамдық денсаулықты және әлеуметтік медицинаны қамтиды және әлеуметтік - экономикалық, демографиялық және медициналық проблемалардың таралу себептері мен салдарының мәдени детерминанты.

3 - стандарт. Резиденттерді бағалау

Бағалау әдістері: қалыптастырушы (аралық) және жиынтық арасындағы теңгерімді қарауды қамтиды (қорытынды) бағамен, емтихандар және басқа да тест тапсырмаларының санымен, әр түрлі типтегі емтихандардың теңгерімімен (жазбаша және ауызша), клиникалық талқылау мен талдауды пайдалану, тиісті нормативтер мен өлшемдерге негізделген пікірлерді, жеке портфолио мен күнделіктерді, объективті құрылымдалған клиникалық емтихан сияқты емтихандардың арнайы типтерін пайдалану (OSCE), Шағын клиникалық емтихан (MiniCEX), сондай - ақ бұл плагиатты анықтау және болдырмау жүйесін қамтиды.

4 - стандарт. Резиденттер

Іріктеу процесі туралы ереже негіздемені де, іріктеу әдістерін де қамтиды; және апелляция беру тетігінің сипаттамасын қамтуы мүмкін.

Қабылдау саясатының мониторингі резиденттердің құзыретті болу қабілетін көрсету және медицинаның таңдалатын салаларының айырмашылықтарына байланысты талап етілетін құзыреттердегі айырмашылықтарды қамту үшін іріктеу өлшемдерін жақсартуды қамтитын

болады.

Іріктеу критерийлері ең аз артықшылықты дәрігерлер топтарына қабылдаудың арнайы саясатына әлеуетті қажеттілікті қоса алғанда, гендерлік, этникалық және әлеуметтік талаптарға сәйкес теңгерімді жиынтықты қарауды қамтуы мүмкін.

Келісім - шарт бойынша медициналық қызметтер көрсету бойынша лауазымдарға интерн, резидент, клиникалық ординатор, маман жатады.

Резиденттер көрсететін медициналық қызметтердің түрлері шарттың мәні және резидентті қорғайтын талаптар келісім - шартқа енгізілуге тиіс.

5 - стандарт. Оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлер

Оқыту, тәлімгерлік және оқыту уақыты клиникалық жұмыс бойынша жүктеме арасындағы теңгерімді болжайды және жұмыс кестесін үйлестіру мен келісуді қарауды талап етеді.

Оқытушылар мен тәлімгерлердің қызметін мерзімді бағалау резиденттерден оқытушыға кері байланысты қамтиды.

6 - стандарт. Білім беру ресурстары

Клиникалық базалар бастапқы, мамандандырылған және жоғары мамандандырылған көмек көрсету бойынша клиникаларды, амбулаториялық - емханалық қызметтерді (КАЕҚ қоса алғанда), бастапқы медициналық - санитариялық көмек мекемелерін, денсаулық сақтау орталықтарын және халыққа медициналық көмек көрсетудің басқа да мекемелерін, сондай - ақ клиникалық дағдылар орталықтарын/зертханаларын қамтиды. Клиникалық базалар тиісті клиникалық базалардың мүмкіндіктерін пайдалана отырып, клиникалық оқытуды жүргізуге және негізгі клиникалық пәндер бойынша ротацияны қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Материалдық - техникалық база мыналарды қамтиды: дәріс залдары, оқу бөлмелері, оқу және ғылыми зертханалар, клиникалық дағдылар зертханалары, оқытушыларға арналған бөлмелер, кітапханалар, ақпараттық технологиялар және құралдар, баламалы оқу бөлмелері, демалуға арналған холл, көлік құралдары, студенттерге арналған қоғамдық тамақтану, жатақханалар, студенттердің жеке заттарын сақтауға арналған жәшіктер, спорт құралдары, студенттердің демалуына арналған бөлмелер бос уақыт.

Білім беру саласындағы сараптама дипломнан кейінгі медициналық даярлықтың проблемаларын, процесі мен практикасын және оны бағалауды қарайды және медициналық білім беру саласында жұмыс тәжірибесі бар дәрігерлерді, білім беру жүйесінің психологтары мен социологтарын қамтиды және ЖОО-ның оқу бөлімінің күшімен немесе басқа ұлттық немесе халықаралық ұйымдарды тарту есебінен қамтамасыз етілуі мүмкін.

7 - стандарт. Дипломнан кейінгі даярлық сапасын қамтамасыз ету және жақсарту

Білім беру бағдарламасын бағалау білім беру бағдарламасының тиімділігі мен барабарлығын зерделеу үшін ақпаратты жүйелі жинау процесі болып табылады. Бұл ретте мониторинг, кері байланыс деректері және бағдарламаны бағалау бойынша арнайы зерттеулердің нәтижелері, сондай - ақ миссияға қатысты білім сапасын және оқытудың белгіленген түпкілікті нәтижелерін

растау мақсатында деректерді жинау мен талдаудың сенімді және сенімді әдістерін пайдалану пайдаланылады. Бағдарламаны бағалау оқу ұзақтығы, бағалау критерийлері, емтихандардағы тапсырулар мен сәтсіздіктердің жиілігі, бағалау мен оқудан шығарудың табысты нәтижелері туралы, сондай - ақ ерекше қызығушылық тудыратын медицина салаларында резиденттердің өткізген уақыты туралы ақпаратты қамтиды. Білім беру бағдарламасын бағалау үшін сыртқы сарапшыларды тарту және сыртқы ұйымдар/институттар, медициналық білім беру және бағалау саласындағы сарапшыларды тарту, реттеуші органдар дипломнан кейінгі білім беру сапасын одан әрі жақсартатын болады.

Бағдарлама мониторингі тиісті оқытуды қамтамасыз ету және жақсартуды талап ететін салаларды айқындау мақсатында білім беру бағдарламасының негізгі аспектілері туралы деректерді үнемі жинауды қамтиды. Деректерді жинау резиденттерді қабылдауға, білім мен дағдыларды бағалауға, білім беру бағдарламасын аяқтауға қатысты әкімшілік рәсімдердің бір бөлігі болып табылады.

Анықталған проблемалар оқытудың белгіленген нәтижелерін жеткіліксіз орындауды, зерттеулерді жүргізуді және оқытудың белгіленген нәтижелеріне қол жеткізу туралы ақпаратты зерделеуді, кемшіліктер мен проблемаларды анықтауды қамтитын болады. Мұның бәрі қажетті араласу мен түзету іс - қимылдарының жоспарларын жүргізу, бағдарлама әзірлеу және жақсарту мақсатында кері байланыс ретінде пайдаланылуы мүмкін, бұл оқытушылар мен резиденттерден оқыту және кері байланыс үшін қауіпсіз және қолдау ортасын құруды талап етеді.

Кері байланыс резиденттердің есептерін және білім беру бағдарламаларының процестері мен өнімдері туралы басқа да ақпаратты қамтитын болады, қызметтік жағдайын теріс пайдалану немесе оқытушының немесе резиденттердің құқықтық салдары жоқ тиісті емес мінез - құлқы туралы ақпаратты қамтитын болады.

Даярлау өткізу орындарын авторизациялау критерийлері пациенттер санының және нозологиялық нысандардың әртүрлілігінің ең төменгі мәндерін, клиникалық және зертханалық жабдықтарды, кітапханалар мен ақпараттық технологиялар қуаттарын, клиникалық дағдылар жөніндегі орталықтарды, зертханалардағы оқытушылар мен зерттеушілердің академиялық штатын қамтитын болады.

4. Белгілер мен қысқартулар:

Қысқартулар Осы стандартта пайдаланылады:

ААЖ - Автоматтандырылған ақпараттық жүйе

АК - Аккредиттеу кеңесі

ӘБП - әкімшілік - басқару персоналы

ДДҰ - Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы

ЖОО - жоғары оқу орны

ССК - сыртқы сараптау комиссиясы

ДМБФ - Дүниежүзілік медициналық білім беру федерациясы (WFME)

ББММС - Білім берудің мемлекеттік міндетті стандарты

ЖБЕК - Жоғары білім берудің Еуропалық кеңістігі

АЕО - Білім беруді, денсаулық сақтауды сапамен қамсыздандыру және аккредиттеудің Еуразиялық орталығы

АТ - ақпараттық технологиялар

ББК - Білім беру бағдарламалары комитеті

ҚР ДСМ - Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ҚР ҒжЖБМ - Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

МБҰ - Медициналық білім беру ұйымы

МТБ - материалдық - техникалық база

ҮМБ - үздіксіз медициналық білім

ҮКД - үздіксіз кәсіби даму

ҒТБ - ғылыми - техникалық бағдарламалар

ОҚКЕ - объективті құрылымдалған клиникалық емтихан

БҰ - білім беру ұйымы

ББ - білім беру бағдарламасы

ПОҚ - профессорлық - оқытушылық құрам

АМСК - алғашқы медициналық - санитарлық көмек

ҚР - Қазақстан Республикасы

ЖОЖ - жұмыс оқу жоспарлары

БАҚ - бұқаралық ақпарат құралдары

ПОӘК - пәннің оқу - әдістемелік кешені

СК - Сарапшылық кеңес

ESG - European Standards and Guidelines

EQAR - The European Quality Assurance Register for Higher Education

APQR - Asia-Pacific Quality Registr

DEQAR - The Database of External Quality Assurance Results

DAQAR - Database of External Quality Assurance Results in the Asia-Pacific Region

5. Жалпы ережелер:

5.1 Білім беру ұйымдары резидентурасының білім беру бағдарламаларын аккредиттеу оларға қол жеткізу деңгейлерін ескере отырып, осы стандарттардың негізгі ережелері мен талаптарына сәйкес жүргізіледі және:

1 - стандарт «Миссия және құндылықтар»;

2 - стандарт «Білім беру бағдарламасы»;

3 - стандарт «Резиденттерді бағалау»;

4 - стандарт «Резиденттер»;

5 - стандарт «Оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлер»;

6 - стандарт «Білім беру ресурстары»;

7 - стандарт «Дипломнан кейінгі даярлық сапасын қамтамасыз ету және жақсарту»;

8 - стандарт «Басқару және әкімшілендіру»;

9 - стандарт «Үздіксіз жақсарту».

5.2. Медициналық білім беру ұйымдарының резидентура бағдарламаларын аккредиттеу стандарттары (бұдан әрі - аккредиттеу стандарттары) Дүниежүзілік Медициналық Білім Федерациясының (WFME) дипломнан кейінгі медициналық білім беру сапасын жақсарту бойынша халықаралық стандарттарына (2015, 2023 жж.) және Стандарттардың кейбір ережелеріне және Жоғары білім берудің Еуропалық кеңістігінде (ESG) сапаны қамтамасыз етудің нұсқаулыққа алынатын қағидаттарына негізделген (Қайта қарау 2015).

5.3 Аккредиттеу стандарттары 3 - бөлімге енгізілген тиісті стандарттарға 109 стандартты, терминдер мен анықтамаларды қамтиды.

5.4 Білім беру бағдарламаларын аккредиттеу жөніндегі шешімді Аккредиттеу Кеңесі АЕО сыртқы сараптау комиссиясы (ССК) ұсынған білім беру бағдарламаларының аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін сыртқы бағалау нәтижелері негізінде қабылдайды.

5.5 Аккредиттеу кеңесі ДДҰ/ДМБФ-ның медициналық білім беруді аккредиттеу бойынша нұсқаулық қағидаттарына сәйкес құрылды.

6. Аккредиттеу стандарттарын енгізудің негізгі мақсаттары

6.1 Аккредиттеу стандарттарын енгізудің негізгі мақсаттары:

6.1.1 дипломнан кейінгі кәсіптік білім беру сапасын қамтамасыз етудің ең үздік халықаралық тәжірибесінің қағидаттарымен үйлестірілген институционалдық және ұлттық деңгейде сапаны ішкі және сыртқы қамтамасыз ету жүйесін енгізу;

6.1.2 білім беру ұйымының резиденттері, академиялық қызметкерлері, басшылығы және әкімшілігі қолдайтын сапа мәдениетін дамытуға жәрдемдесу;

6.1.3 аккредиттеу стандарттарының талаптарына сәйкестігін сырттай бағалау және білім беру бағдарламасы сапасының кепілдігі;

6.1.4 еңбек нарығының тез өзгеретін жағдайлары мен қажеттіліктерінің талаптарына сәйкес білім беру бағдарламасының сапасын және ресурстармен қамтамасыз етілуін үздіксіз жақсартуға және дипломнан кейінгі кәсіптік білім берудің ұлттық жүйесінің бәсекеге қабілеттілігіне қол жеткізуге жәрдемдесу;

6.1.5 білім беру бағдарламасын аккредиттеу нәтижелері туралы жұртшылыққа және білім беру мен денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органдарға шынайы ақпарат беру арқылы мемлекеттің, қоғамның мүдделерін және тұтынушылардың құқықтарын қорғау.

7. Резидентура бағдарламаларының сапасын қамтамасыз ету және аккредиттеу қағидаттары

7.1 Дипломнан кейінгі білім беру сапасын қамтамасыз ету және сыртқы бағалау мынадай қағидаттарға негізделген:

7.1.1 Еріктілік - аккредиттеу рәсімі ерікті негізде және білім беру ұйымының институционалдық дербестігін тану негізінде жүргізіледі;

7.1.2. Жауапкершілік - аккредиттеу процесі барлық мүдделі тараптармен

(ЖОО, резиденттер, кәсіби ұйымдар және денсаулық сақтау мамандары, мемлекет) жауапкершілік пен қарым - қатынасты айқын айқындайды, аккредиттеу жүйесін дамыту үшін келісілген стандарттар мен басшылықтармен, қажетті ресурстармен және инновациялармен қамтамасыз етіледі, құзыретті сарапшылар қолдайды;

7.1.3 айқындылық - ішкі және сыртқы бағалау барлық мүдделі тараптар үшін процесс және рәсімдер, аккредиттеу стандарттары, өзін - өзі бағалау және сыртқы бағалау жүргізу нұсқаулары бойынша ақпаратқа қол жеткізуді қамтамасыз ете отырып, ашық және ашық жүргізіледі;

7.1.4 тәуелсіздік - сыртқы бағалау, аккредиттеу бойынша шешім қабылдау үшінші тұлғаларға (уәкілетті және мемлекеттік органдарға, білім беру ұйымының әкімшілігіне және қоғамдық пікірге) қарамастан, шынайы ақпарат және алынған сыртқы сараптамалық бағалау нәтижелері негізінде жүргізіледі;

7.1.5 объективтілік - бағдарламалық ерекшеліктерді ескере отырып, нақты белгіленген аккредиттеу критерийлері мен стандарттарын қолдана отырып сыртқы бағалау жүргізу және сыртқы бағалау нәтижелері мен ССК ұсынымдары негізінде аккредиттеу бойынша шешім қабылдау;

7.1.6 құпиялылық - мамандандырылған өзін-өзі бағалау бойынша ұсынылған ақпарат пен есептің деректері және білім беру бағдарламасын сырттай бағалау кезінде алынған ақпарат қатаң құпия;

7.1.7 тиімділік - сыртқы бағалау білім беру бағдарламасының сапасын қамтамасыз етудің ішкі ортасы мен тетіктерін жақсартуға, сапа мәдениетін дамытуға ықпал ететін және сапаны қамтамасыз етудің ішкі және сыртқы тетіктері арасындағы өзара байланысты қамтамасыз ететін түпкілікті нәтижеге бағытталған.

8. Резидентура бағдарламаларын аккредиттеу процесінің кезеңдері мен негізгі элементтері

8.1 Аккредиттеу процесі келесі негізгі элементтерді және кезеңдерді қамтиды:

8.1.1 білім беру ұйымының аккредиттеу органы белгілеген нысан бойынша (ecaqa.org сайтында) лицензиялау, ҚР ҒжЖБМ ЖББП тізіліміне енгізу туралы мәліметтерді және резидентураның білім беру бағдарламасының қысқаша сипаттамасын аккредиттеу органына ұсынуы;

8.1.2 аккредиттеу органы мен білім беру ұйымы арасында рәсімнің құны мен орындалу мерзімін көрсете отырып, білім беру бағдарламасына аккредиттеу жүргізу туралы екіжақты келісім - шартқа қол қою;

8.1.3 осы стандарттың өлшемдері мен талаптарына сәйкес білім беру бағдарламасын өзін - өзі бағалау рәсімі және өзін - өзі бағалау туралы есепті аккредиттеу органына ұсыну;

8.1.4 аккредиттеу органында білім беру бағдарламасының өзін - өзі бағалауы туралы есепті қарау және рецензиялау;

8.1.5 сыртқы бағалау рәсімі - білім беру бағдарламасына сыртқы бағалау

жүргізетін сыртқы сараптама комиссиясының білім беру ұйымына баруы, Аккредиттеу кеңесі үшін есеп пен ұсынымдар жасайды;

8.1.6 ССК қорытынды есебін дайындау және оны Аккредиттеу Кеңесіне ұсыну;

8.1.7 білім беру бағдарламасын аккредиттеу туралы мәселені қарау және ССК ұсынған материалдар мен ұсынымдар негізінде АЕО Аккредиттеу Кеңесінің түпкілікті шешім қабылдауы;

8.1.8 сыртқы сараптама комиссиясының білім беру бағдарламасын бағалау туралы қорытынды есебін АЕО веб - сайтында «Аккредиттелген білім беру бағдарламаларының тізілімі» бөлімінде жариялау;

8.1.9 осы Аккредиттеу стандарттарының 10 - тармағында сипатталған аккредиттеуден кейінгі мониторинг шеңберіндегі кейінгі рәсімдер;

8.2 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» № 319 - III Қазақстан Республикасы Заңының 9-1 - бабына сәйкес Аккредиттеу рәсімі аккредиттеу органына жіберілген өтініші бойынша білім беру ұйымдарының қаржы қаражаты есебінен жүргізіледі;

8.3 Білім беру бағдарламаларын аккредиттеуді жүргізуге арналған шартқа қол қойылғаннан кейін АЕО резидентурасы аккредиттеу процесі мен рәсімдері, білім беру бағдарламаларын өзін - өзі бағалауды жүргізу және есепті дайындау, аккредиттеу стандарттарын түсіндіру тәсілдері туралы ақпарат беретін семинар өткізеді. Семинар күні білім беру ұйымының өзін - өзі бағалауды жүргізуге жауапты өкілімен келісіледі;

8.4 Өзін - өзі бағалау рәсімі аяқталғаннан кейін білім беру ұйымы болжамды сапарға дейін 2 айдан кешіктірмей 5 - 7 жұмыс күні ішінде жүргізілетін бастапқы техникалық сараптама жүргізу үшін резидентураның білім беру бағдарламасының өзін - өзі бағалауы бойынша есепті АЕО-ның электрондық поштасына жібереді. Өзін - өзі бағалау бойынша есепке толықтырулар енгізу бойынша ұсынымдарды алғаннан кейін білім беру ұйымы 5 жұмыс күні ішінде есепті түзетуді жүргізеді, содан кейін өзін - өзі бағалау бойынша есептің түпкілікті нұсқасын мемлекеттік, орыс және орыс тілдерінде АЕО-ға жібереді.

8.5 Есептерді сыртқы сараптау комиссиясының барлық мүшелері білім беру ұйымына барғанға дейін мұқият зерделейді. Сарапшылар білім беру ұйымына сапары кезінде танысу жоспарланған сұрақтар мен құжаттар тізімін қалыптастырады. ССК-ның білім беру ұйымына сапары білім беру бағдарламасының өзін - өзі бағалау нәтижелерінің дұрыстығын бағалау, аккредиттеу стандарттарын орындаудың дәлелдемелерін алу мақсатында жүргізіледі;

8.6 Сыртқы сараптау комиссиясының білім беру ұйымына бару мерзімі 2 - 4 күнді құрайды;

8.7 ССК құрамы АЕО номинацияланған және сертификатталған, сондай - ақ аккредитацияланатын білім беру ұйымымен, шетелдік әріптестермен, ғылыми ұйымдармен/орталықтармен, кәсіптік қауымдастықтармен, қоғамдық бірлестіктермен және жұмыс берушілермен үлестес емес білім беру ұйымдары ұсынған сарапшылардың дерекқорынан ССК туралы ережеге сәйкес

қалыптастырылады.

8.8 Білім беру ұйымында ССК жұмысының регламенті Білім беру ұйымының сыртқы бағалау және АЕО білім беру бағдарламалары жөніндегі басшылыққа, Білім беру ұйымының резидентура бағдарламасына сапар және сыртқы бағалау бағдарламасына сәйкес жүзеге асырылады;

8.9 Резидентура бағдарламасын сыртқы бағалау қорытындылары туралы қорытынды есеп АЕО-ның сараптамалық кеңесі әзірлеген Білім беру ұйымдарын және білім беру бағдарламаларын аккредиттеу жөніндегі сыртқы сараптамалық комиссияның есебін жасау жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес жасалады. Қорытынды есептің жобасын сарапшылар АЕО комиссияның білім беру ұйымына сапары аяқталғаннан кейін 14 жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады. Қорытынды есепте білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларының, білім беру стандарттары мен аккредиттеу стандарттарының орындалуын бағалау, сондай - ақ резидентура бағдарламасын жақсарту жөніндегі ұсынымдар және Білім беру бағдарламасын аккредиттеу жөніндегі аккредиттеу кеңесіне арналған ұсынымдар қамтылады. Осыдан кейін ССК ұсынымдары бар есепті аккредиттеу органы білім беру ұйымына танысу және нақты қателерді түзету үшін жібереді. Бұл үшін 7 (жеті) күнтізбелік күн беріледі. Бұдан кейін есеп 7 (жеті) күнтізбелік күн ішінде есептің қорытынды нұсқасын дайындау үшін ССК мүшелеріне аккредиттеу органдарына жіберіледі. ССК қорытынды есебі отырысқа дейін екі апта бұрын Аккредиттеу кеңесіне жіберіледі. ССК қорытынды есебі аккредиттеуден кейінгі мониторинг жүргізу кезеңінде ССК ұсынымдары бойынша түзету іс - шараларының жоспарын әзірлеу үшін негіз болып табылады.

8.10 Аккредиттеу Кеңесінің шешім қабылдауы резидентура бағдарламасының өзін - өзі бағалау жөніндегі есебін, сыртқы сараптама комиссиясының қорытынды есебін талдау, Аккредиттеу кеңесі мүшелерінің аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін талқылау негізінде жүзеге асырылады.

9. Аккредиттеу жөнінде шешім қабылдау

9.1 Аккредиттеу кеңесі аккредиттеу жөнінде мынадай шешімдер қабылдайды:

1) толық аккредиттеу - 5 (бес) жыл кезеңге аккредиттеу;

2) 3 (үш) жыл кезеңге аккредиттеуге;

3) шартты аккредиттеу - АЕО сыртқы сараптау комиссиясы білім беру ұйымына қайта бара отырып, шартты түрде 1 (бір) жылға аккредиттеу;

4) аккредиттеуден бас тарту;

5) аккредиттеуді кері қайтарып алу.

9.2 Егер аккредиттеу стандарттарының кемінде 80%-ы толық сәйкестікті көрсетсе, 20%-дан аспайтын бөлігі ішінара орындалуы мүмкін және стандарттарға сәйкессіздік болмаса, **резидентура бағдарламаларын ең жоғары кезеңге толық аккредиттеу туралы** шешім қабылданады. Осы талаптарды орындау кезінде білім беру ұйымы 5 жыл мерзімге толық

аккредиттеуге ұсынылуы мүмкін.

9.3 **3 (үш) жыл кезеңіне аккредиттеу туралы** шешім резиденттерді оқыту алғаш рет басталған және резиденттердің түлектері жоқ білім беру бағдарламасына қатысты қабылдануы мүмкін. Сыртқы сараптамалық бағалау қорытындылары бойынша аккредиттеу стандарттарының 80% -дан астамы толық орындалды және стандарттарға сәйкессіздік жоқ.

9.4 **1 (бір) жыл кезеңге шартты аккредиттеу туралы** шешім 8 негізгі аккредиттеу стандарттарының ең болмағанда 1-і орындалмаған немесе аккредиттеу кіші стандарттарының 20%-дан астамының ішінара сәйкестігі құжатталған жағдайда қабылданады, ал проблемалардың маңыздылығы ССК есебінде және аккредиттеу жөніндегі шешімнің негіздемесінде көрсетіледі. АЕО білім беру ұйымына Аккредиттеу кеңесінің шешімімен және АЕО комиссиясының қайта сыртқы бағалау жүргізу шартымен ақпараттық хат жібереді. Бұл ретте білім беру бағдарламасы шартты түрде аккредиттелген білім беру ұйымы шешім қабылданған күннен кейінгі жылдың ішінде ССК ұсынымдары (ескертулері) бойынша түзету іс - шараларын жүргізеді, жаңа Аккредиттеу туралы келісім - шарт шеңберінде резидентураның білім беру бағдарламасының өзін - өзі бағалауы бойынша есеп жасайды және осы Аккредиттеу стандарттарының 8.4 - тармағының талаптарына сәйкес АЕО-на өзін - өзі бағалау бойынша есеп береді. Бұрын шартты аккредиттеу алған резидентураның білім беру бағдарламасын аккредиттеуді жүргізу мерзімдері мен шарттары жаңадан жасалған және жасалған Аккредиттеу туралы келісім - шартта жазылады.

9.5 Егер стандарттардың көпшілігі орындалмаса, **аккредиттеуден бас тарту туралы шешім** қабылданады, бұл жою үшін бірнеше жылды талап ететін кемшіліктер мен проблемалардың маңыздылығын білдіреді. Білім беру ұйымының резидентураның білім беру бағдарламасын аккредиттеу рәсіміне аккредиттеу туралы теріс шешім қабылданғаннан кейін кемінде бір жыл өткен соң кірісуге құқығы бар.

9.6 Резидентура бағдарламасын аккредиттеуді оның **қолданылу кезеңінде кері қайтарып алу туралы** шешім келесі жағдайларда қабылданады:

9.6.1 білім беру саласындағы уәкілетті органның білім беру қызметіне/білім беру бағдарламасына лицензияның қолданылуын тоқтата тұруы;

9.6.2 білім беру саласындағы уәкілетті орган білім беру бағдарламасына лицензияны қайтарып алуы және/немесе білім беру ұйымының білім беру қызметіне бас лицензияны қайтарып алуы;

9.6.3 білім беру бағдарламасын ҚР ҒжЖБМ ЖББП тізілімінен алып тастау;

9.6.4 өз қызметкерлеріне, оқытушылары мен білім алушыларына қатысты білім беру ұйымы тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың жүйелі түрде бұзылуы, мұндай фактілердің құжатпен расталуы және тиісті уәкілетті және бақылаушы органдардың жария етуі.

9.7 Резидентура бағдарламасын аккредиттеуді кері қайтарып алу туралы

шешім Аккредиттеу кеңесінің хаттамасымен ресімделеді және кейіннен білім беру саласындағы уәкілетті органды жазбаша хабардар ете отырып, білім беру ұйымының бірінші басшысының атына ресми хатпен жіберіледі.

9.8 Аккредиттеуді кері қайтарып алу туралы шешім резидентура бағдарламасын Аккредиттеу органының аккредиттелген білім беру бағдарламаларының тізілімінен алып тастауға алып келеді ҚР ҒжЖБМ ЖББП тізілімін бекіту және бұл туралы білім беру және денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органдарды хабардар ету, бұл аккредиттеудің бұрын қол жеткізілген барлық нәтижелерінің күшін жоюға әкеп соғуы мүмкін және аккредиттеу туралы куәлікті кері қайтарып алғаннан кейін кемінде бір жылдан кейін аккредиттеу процесінің барлық кезеңдерінен қайта өту міндетіне әкеп соғады.

9.9 Резидентураның білім беру бағдарламасын аккредиттеу туралы оң шешім қабылданғаннан кейін АЕО білім беру ұйымына Аккредиттеу кеңесі шешімінің нәтижелері бар ресми хатты және 5 (бес) жыл кезеңге аккредиттеу туралы куәліктің түпнұсқасын жібереді.

9.10 Резидентураның білім беру бағдарламасын аккредиттеу туралы шешім ҚР ҒжЖБМ ЖББП тізіліміне, EQAR/DEQAR және APQR/DAQAR халықаралық тізілімдеріне жіберіледі, АЕО веб-сайтында орналастырылады.

9.11 Дипломнан кейінгі даярлық бағдарламасын аккредиттемеу туралы шешім қабылданған жағдайда білім беру ұйымы аккредиттеу органы белгілеген апелляция рәсіміне сәйкес Аккредиттеу кеңесінің шешіміне (АЕО апелляциясы бойынша комиссия туралы ереже) шағымдануға құқылы.

9.12 Білім беру ұйымы аккредиттелген білім беру бағдарламасының мәртебесін растау үшін белгіленген аккредиттеу кезеңі аяқталғаннан кейін резидентураның білім беру бағдарламасын қайта аккредиттеуден өтуі және аккредиттеу туралы куәліктің қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін 12 (он екі) айдан кешіктірмей аккредиттеу органына өтінім жіберуі тиіс.

10. Аккредиттеуден кейінгі мониторинг

10.1 Аккредиттеуден кейінгі мониторинг (АкМ) білім беру бағдарламасын аккредиттеудің ажырамас бөлігі және маңызды кезеңі болып табылады және аккредиттеу туралы куәліктің қолданылу кезеңінде білім беру ұйымы мүлтіксіз орындауы тиіс.

10.2 Аккредиттеу органы аккредиттеуден кейінгі мониторингті (АкМ) білім беру бағдарламасын аккредиттеу туралы куәліктің бүкіл қолданылу кезеңі ішінде білім беру ұйымымен қосымша келісімдер жасамай жүргізеді.

10.3 Резидентура бағдарламасының аккредиттеуден кейінгі мониторингі:

10.3.1 білім беру бағдарламасын аккредиттеу туралы куәліктің қолданылу кезеңіне ССК ұсынымдары негізінде жақсарту бойынша іс - шаралар жоспарын аккредиттеу органына ұсыну. Жоспар білім беру ұйымы аккредиттеу туралы оң шешім алғаннан кейін күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде ұсынылады;

10.3.2 орындалуының тиісті құжаттамалық растамаларымен (құжаттардың сапалы көшірмелері және/немесе электрондық нұсқалары) ССК ұсынымы негізінде жақсартулар жоспарының орындалуы туралы жыл сайынғы есептерді уақтылы ұсыну. Есеп аккредиттеу органына оның тарапынан қосымша хабарламаларсыз немесе ресми сұрау салуларсыз жіберіледі, бұл ретте кезекті есепті ұсынудың болжамды күні білім беру бағдарламасын аккредиттеу туралы куәлікті берудің күнтізбелік күні болып табылады.

10.4 Білім беру ұйымы аккредиттелген білім беру бағдарламасындағы АкМ кезеңінде болған кез келген елеулі өзгерістер туралы аккредиттеу органын хабардар етуі тиіс.

10.5 Аккредиттеу органы білім беру ұйымына оқытудың сапасына және/немесе аккредиттелген білім беру бағдарламасының тиісінше іске асырылмауына қатысты келіп түскен шағымдарды қарау жөніндегі сарапшылар комиссиясын жіберуге құқылы.

10.6 Егер білім беру ұйымы осы Стандарттардың 10.3, 10.4 - тармақтарының талаптарын бұзған жағдайда, аккредиттеу органы білім беру бағдарламасын аккредиттеу туралы куәліктің қолданылуын тоқтата тұруға құқылы. Бұл ретте аккредиттеу туралы куәліктің қолданылуын тоқтата тұру туралы шешім АкМ талаптарын бұзушылықтар жойылғанға дейінгі кезеңге қабылданады. Осы шешім аккредиттеу органы бас директорының бұйрығымен ресімделеді және хабарлама - хат білім беру ұйымына жіберіледі.

11 Аккредиттеу стандарттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

11.1 Өзгерістер мен толықтырулар елдің білім беру саласындағы заңнамалық құжаттары мен нормативтік - құқықтық актілеріндегі өзгерістер негізінде, сондай - ақ мүдделі тараптармен кері байланыс жүргізу қорытындылары бойынша жақсарту жөнінде алынған ұсынымдарды ескере отырып, одан әрі жақсарту мақсатында қолданылып жүрген аккредиттеу стандартына енгізіледі.

11.2 Стандартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізуді аккредиттеу органы жүзеге асырады.

11.3 Қолданыстағы стандартқа өзгерістер мен толықтыруларға мүдделі тараптар бастамашылық жасаған жағдайда ұсыныстар мен ескертулер аккредиттеу органына жіберіледі.

11.4 Аккредиттеу органы олардың негізділігі мен орындылығына ұсыныстар мен ескертулерді зерделейді.

11.5 Қолданыстағы аккредиттеу стандартына өзгерістер мен толықтырулар олар мақұлданғаннан кейін қолданыстағы стандартқа өзгерістермен жаңа редакциядағы аккредиттеу органы бас директорының бұйрығымен бекітіледі.

11.6 Аккредиттеу стандарттары әрбір 5 жыл сайын қайта қаралады.

12. РЕЗИДЕНТУРА БАҒДАРЛАМАЛАРЫН АККРЕДИТТЕУ СТАНДАРТТАРЫ

1 - стандарт. МИССИЯ ЖӘНЕ ҚҰНДЫЛЫҚТАР

Стандарт дипломнан кейінгі медициналық білімнің мақсаттары мен құндылықтарын және кәсіптік және мансаптық дамудағы резидентурада дипломнан кейінгі даярлықтың рөлін қамтиды. Стандарттар резиденттерді дипломнан кейінгі даярлаудың барлық басқа қызмет түрлері талқылануы мүмкін салалар мен өлшемдерді қамтиды. Миссия дипломнан кейінгі даярлық бағдарламасының ерекше қасиеттерін және денсаулық сақтау жүйесімен өзара байланысын көрсетеді.

1.1 Миссия туралы өтініш

1.1.1 Білім беру ұйымының ресми жарияланған бағдарлама миссиясы бар, онда контексті мен мәдениетін ескере отырып, дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының мақсаттары, құндылықтары, білім беру мақсаттары, басымдықтары мен міндеттері баяндалады.

1.1.2 Білім беру ұйымы білім беру бағдарламасының мәлімделген миссиясы туралы жұртшылықты және денсаулық сақтау секторын кеңінен хабардар етуді қамтамасыз етеді. Білім беру бағдарламасының миссиясы мен пайымы білім беру ұйымының миссиясы мен пайымына сәйкес келуі тиіс.

1.1.3 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі даярлау бағдарламасының мақсатын, медициналық көмек көрсету мен денсаулық сақтау жүйесіне, әлеуметтік, жеке және әлеуметтік қажеттіліктерге, денсаулықты нығайтуға, аурулардың алдын алу мен емдеуге қатысты құндылықтарды, оқыту және ғылыми зерттеулер жүргізу міндеттерін анық айқындайды және сипаттайды.

1.1.4 Білім беру ұйымы өз миссиясын дипломнан кейінгі даярлық бағдарламасын, сапаны қамтамасыз ету жүйесін және әртүрлі мүдделі тараптардың, оның ішінде бейін бойынша тиісті мамандардың, денсаулық сақтау ұйымдары мен кәсіби қоғамдастықтың құндылықтары мен күтулеріне сәйкес сапаны жақсартуды басшылыққа алады және трансформациялайды.

1.1.5 Білім беру ұйымының қоғамның қазіргі заманғы ғылыми, әлеуметтік - экономикалық және мәдени дамуына сәйкес дипломнан кейінгі білім беру бағдарламасының миссиясын кезең - кезеңмен қайта қарау және оған өзгерістер мен толықтырулар енгізу процесі болады.

1.2 Миссияны тұжырымдауға қатысу

1.2.1 Білім беру ұйымы бітірушілерді, әкімшілік және академиялық қызметкерлерді, резиденттерді, жұртшылық, кәсіптік қоғамдастық, денсаулық сақтау ұйымдары өкілдерін қоса алғанда, мүдделі тараптардың қатысуын қамтамасыз етеді және мүдделі тараптардың кең ауқымымен консультациялар негізінде миссияны қалыптастырады.

2 - стандарт. БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Стандарт дипломнан кейінгі медициналық білім берудің негізгі процестері мен нәтижелерін қамтиды, сондай - ақ дипломнан кейінгі даярлау бағдарламасын әзірлеу бойынша әртүрлі әдіснамалар мен дизайнның бар екенін ескереді. Дипломнан кейінгі даярлық бағдарламасының құрылымы, мазмұны және оқыту әдістері білім беру бағдарламасының миссиясымен, оқыту нәтижелерімен және контекстпен байланысты. Олар резиденттің оқудың түпкілікті нәтижелеріне қол жеткізуі үшін қол жетімді ресурстарды ескереді. Білім беру бағдарламасы бітірушілердің резидентура бағдарламасына түсу үшін қойылатын біліктілік талаптарын және олардың ілгерілеуін бағалау және таңдалған клиникалық мамандық бойынша бағдарламаны табысты аяқтау үшін қойылатын талаптарды ескереді. Дипломнан кейінгі медициналық білім деңгейінде әрбір резидентті оқыту траекториясы көбінесе жеке болып табылады.

2.1 Білім беру бағдарламасы және сертификаттау

2.1.1 Білім беру ұйымы таңдаған мамандық және/немесе суб - мамандық бойынша дипломнан кейінгі даярлықты қоса алғанда, дипломнан кейінгі даярлау бағдарламасын аяқтау және мамандық бойынша клиникалық практика үшін сертификаттау бойынша резиденттің мазмұны мен талап етілетін біліктілігі арасындағы өзара байланысты айқындады.

2.2 Оқытудың соңғы нәтижелері

2.2.1 Білім беру ұйымы бағдарламаның миссиясына сәйкес келетін және кәсіби және мансаптық дамудың келесі кезеңіне өту үшін білімге, дағдыларға, кәсіби құндылықтар мен мінез - құлыққа қатысты дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын аяқтағаннан кейін резиденттер қол жеткізуі тиіс оқу нәтижелерін айқындады. **(ESG II Part 1.2)**

2.2.2 Білім беру ұйымы оқытудан күтілетін нәтижелердің ұлттық кәсіптік стандарттардың талаптарына және/немесе үкіметтің, уәкілетті органның және жұмыс берушінің талаптарына, сондай - ақ клиникалық практикаға және олардың дербес жетістіктеріне қатысты кәсіптік қоғамдастық белгілеген құндылықтар мен стандарттарға сәйкес келуіне кепілдік береді.

2.2.3 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының әрбір бөлігі үшін білім, дағды, кәсіби қарым - қатынас және мінез - құлықты қамтитын оқыту нәтижелерін анық айқындады, ол оларға резиденттердің қол жеткізуіне ықпал етеді және оларды бағалау, кері байланыс және жақсарту бойынша іс - қимылдар қабылдау үшін өлшенетін болып табылады.

2.2.4 Білім беру ұйымы резиденттерді медициналық көмек көрсетуге олардың қатысуымен оқытудың нәтижелерін ескере отырып, оқыту деңгейін және резиденттің өзінің қажеттіліктерін, өз бетінше оқытуды бейімдеу арқылы оқу жетістіктерін таниды.

2.2.5 Білім беру ұйымы резиденттердің тиісті кәсіби мінез - құлқына және әріптестеріне, клиникалардың медициналық персоналына, пациенттерге және

олардың туыстарына көзқарасына, сондай - ақ әдеп кодексін сақтауға кепілдік береді.

2.2.6 Білім беру ұйымы базалық медициналық білім беру бағдарламаларын оқытудың соңғы нәтижелері мен резидентура бағдарламалары мен үздіксіз кәсіптік дамудың кейінгі бағдарламалары арасындағы сабақтастықты қамтамасыз етеді.

2.2.7 Білім беру бағдарламасын меңгеру нәтижесінде алынатын біліктілік нақты айқындалуы және түсіндірілуі тиіс және медициналық білімдегі және Жоғары білімнің Еуропалық кеңістігіндегі біліктілік құрылымындағы ұлттық біліктілік шеңберінің белгілі бір деңгейіне сәйкес келуі тиіс. (**ESG II Part 1.2**) және ұлттық және халықаралық уәкілетті органдар талап ететін дипломдарды, сертификаттарды немесе біліктілік туралы басқа да ресми куәліктерді берумен сүйемелденеді.

2.3 Білім беру бағдарламасының моделі мен құрылымы

2.3.1 Білім беру ұйымы білім беру бағдарламасын әзірлеудің моделі мен қағидаттарын, теориялық және практикалық компоненттер, таңдау бойынша міндетті компонент пен компонент арасындағы құрылымдық және ұйымдастырушылық өзара байланысты, өзін - өзі оқытуды және дайындық деңгейін (оқу жылы, мамандандыру/қосалқы мамандандыру) ескере отырып, тәлімгерлердің бақылауымен медициналық көмек көрсетуге тартуды, оқыту ұзақтығын айқындады.

2.3.2 Білім беру ұйымы бағдарламаны миссияға, оқытудың күтілетін нәтижелеріне (білім, дағдылар, кәсіби қарым - қатынас және тәжірибе), материалдық - техникалық базаға, кадрлық және білім беру ресурстарына, дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының контексіне және ұлттық және жергілікті уәкілетті органдардың талаптарына сәйкес әзірледі.

2.4 Білім беру бағдарламасының мазмұны

2.4.1 Білім беру ұйымы базалық медициналық білім беру бағдарламасы аяқталғаннан кейін резиденттер қол жеткізген оқыту нәтижелерінің негізінде дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын әзірледі.

2.4.2 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының мазмұны резидентті таңдаған мамандығы бойынша құзыретті тәуелсіз маман ретінде кейінгі рөлге даярлауға ықпал ететініне кепілдік береді.

2.4.3 Білім беру ұйымы бағдарламаның мазмұнына төрт негізгі саланы қамтиды:

- диагностикалауға және емдеуге жататын жай - күйлер спектрін қоса алғанда, мамандықтың ғылыми және практикалық негіздері;

- клиникалық ғылымдар, медициналық көмек көрсету қызметтері, қоғамдық денсаулық сақтау және резиденттің дипломнан кейінгі медициналық білім кезінде және дербес клиникалық практикаға көшу кезінде пациенттерге медициналық көмек үшін өзіне тиісті жауапкершілік алуы үшін қажетті клиникалық/практикалық дағдылар;

- халық денсаулығын, қоғамдық денсаулық сақтауды және жергілікті деңгейде медициналық көмек көрсетуді қамтитын денсаулық сақтау туралы ғылымдар;

- жергілікті мәнмәтінге және мәдениетке сәйкес келетін мінез - құлық және әлеуметтік ғылымдардың тиісті мәселелері, кәсіптік практика, оның ішінде медициналық этика қағидаттарын қоса алғанда қамтиды.

2.4.4 Білім беру ұйымы бағдарламада клиникалық зерттеулер мен клиникалық эпидемиологияны, ғылыми әдебиеттер мен деректерді сыни бағалауды оқытуды қоса алғанда, ғылыми зерттеулердің негіздері мен әдіснамасы бойынша компоненттерді анықтады және резиденттердің таңдаған медицина саласындағы әртүрлі клиникалық базаларда тиісті клиникалық/практикалық тәжірибе арқылы ғылыми негіздемені және дәлелді медицина негіздерін қолданатынына кепілдік береді.

2.5 Оқыту әдістері және тәжірибе

2.5.1 Білім беру ұйымы резиденттердің дипломнан кейінгі медициналық білім беру және оларды жеке оқыту бағдарламасының күтілетін нәтижелеріне қол жеткізуіне кепілдік беру үшін оқытудың тиісті әдістері мен тәжірибесін, сондай - ақ тиісті оқыту базаларында клиникалық тапсырмалар мен практикалық дағдыларды орындау нәтижелері бойынша тәлімгерлікті және кері байланысты ұсынуды қолданады.

2.5.2 Білім беру ұйымы виртуалды оқытудың (цифрлық, қашықтықтан, бөлінген немесе электрондық оқыту) және симуляциялаудың мұқият әзірленген және қолдау көрсетілетін әдістерін пайдаланады, олар тиісті жағдайларда, төтенше жағдайларды қоса алғанда, дипломнан кейінгі медициналық білім беруде қосымша тәсіл ретінде қаралуы, ұсынылуы және айқындалуы мүмкін.

2.5.3 Білім беру ұйымы оқытуды сапа, академиялық адалдық және антиплагиат саясаты қағидаттары негізінде жүргізеді. (**ESG II Part 1.3**)

2.5.4 Білім беру ұйымы резиденттерді олардың құқықтары мен міндеттері туралы хабардар ету рәсімін енгізді, сондай - ақ дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасына резиденттердің этиканы сақтау жөніндегі міндеттемелерін енгізу.

2.5.5 Білім беру ұйымдары резиденттерді олардың тұлғалық дамуына әсер етуі мүмкін және болашақ мансабында қолданылуы мүмкін қажетті іскерліктермен және дағдылармен қамтамасыз етеді (**ESG II Part 1.3**)

2.5.6 Білім беру ұйымы қоғамның гендерлік, мәдени және діни ерекшеліктерін мойындай отырып, теңдік қағидаттарына сәйкес оқытуды қамтамасыз етеді және резиденттерді пациенттермен тиісті өзара қарым - қатынасқа дайындайды.

2.5.7 Білім беру ұйымдары оқыту және оқыту әдістерін тұрақты түрде өзгермелі жағдайларға (**ESG II Part 1.5**) және практикалық денсаулық сақтау талаптарына бейімдейді.

2.6 Білім беру бағдарламасын және оқыту базасын іске асыру

2.6.1 Білім беру ұйымы резиденттердің таңдаған мамандығы/қосалқы мамандығы бойынша белгіленген оқу нәтижелеріне қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін медициналық көмек көрсетудің бастапқы, екінші және үшінші деңгейдегі клиникалық базаларында, зертханаларда, қоғамдық денсаулық сақтау ұйымдарында резиденттерді пайдаланады және даярлауды ұйымдастырады.

2.6.2 Білім беру ұйымы резидентура мамандығына сәйкес келуі, көп бейінді клиникалар мен жоғары мамандандырылған ғылыми орталықтарды қоса алғанда, медициналық ұйымдар аккредиттеуі тиіс практика мен клиникалық базаның әрбір базасын таңдау, ұйымдастыру, үйлестіру, басқару және бағалау үшін жауапкершілік пен өкілеттіктерді айқындады.

2.6.3 Білім беру ұйымы тиісті даярлау базаларында оқытуды жоспарлайды және үйлестіреді, резиденттердің таңдалған мамандықтың әртүрлі аспектілеріне қол жеткізуі үшін денсаулық сақтау жүйесінің мүмкіндіктерін тиімді пайдаланады және оқыту әдістері мен білім алушыларды бағалауға инновацияларды жоспарлау және енгізу үшін қажетті ресурстарға қол жеткізе алады.

2.6.4 Білім беру ұйымдары білім беру бағдарламасын (**ESG II Part 1.2**) жоспарлау, әзірлеу, талқылау, бекіту кезінде тиісті мүдделі тараптардың өкілдігін және оларды тартуды қамтамасыз етеді.

2.6.5 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын нақты белгіленген рәсімдер, критерийлер, бағдарламаны бағалау нәтижелері және осындай бекіту үшін бар өкілеттіктер негізінде бекітуді қамтамасыз етеді.

2.7 Ғылыми зерттеулер мен ғылыми дәрежелер үшін мүмкіндіктер

2.7.1 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасы шеңберінде және ғылыми дәреже бере отырып, өз бетінше зерттеу жүргізу үшін мүмкіндіктер ұсынады.

2.7.2 Білім беру ұйымы резиденттерді медициналық зерттеулер жүргізуге тартады, даярлау бағдарламасында бұл үшін тиісті уақытты көздейді және резиденттерге ғылыми зерттеулер жүргізу үшін жабдықтарға және оқыту базаларында жүргізілетін ғылыми іс - шараларға қол жеткізуге мүмкіндік береді.

3 - стандарт. РЕЗИДЕНТТЕРДІ БАҒАЛАУ

Стандарт білім беру ұйымының және оның мүдделі тараптарының мақсаттарына қол жеткізуге ықпал ететін әртүрлі бағалау әдістерін енгізуге және қамтуға тиіс дипломнан кейінгі медициналық білім беру контексіндегі саясат пен бағалау жүйесін қамтиды.

Резидентура бағдарламасы бойынша білім мен дағдыларды игеру процесінде резиденттердің жауапкершілігі және оларды клиникалық дербес практикаға алып келетін тәлімгерлердің басшылығымен пациенттерге медициналық көмек көрсетуге тарту біртіндеп артады. Резидентурада

клиникалық оқытуды қолдау үшін резиденттің таңдалған мамандықтағы құзыретін дамытуға, медициналық көмек көрсетуге тартуға және жауапкершілікті арттыруға ықпал ететін формативтік және жиынтық бағалаудың тиісті әдістерін енгізу қажет. Резиденттерді бақылау және олардың медициналық көмек көрсетуге қатысуы олардың дербес практикаға дайындығын қамтамасыз ету жөніндегі мақсатты ескере отырып, клиникалық даярлықта орталық орын алуы тиіс.

3.1 Бағалау саясаты мен жүйесі

3.1.1 Білім беру ұйымы маманның біліктілік емтихандарын қоса алғанда, резиденттерді бағалау қағидаттарын, мақсаттарын, әдістері мен практикасын қамтитын **бағалау саясатын** айқындады, тиісті түрде құжаттады және жариялады. Бағалау резиденттердің білімін, дағдыларын, кәсіби мінез - құлқын және пациенттерге және болашақ кәсіпке көзқарасын қамтуы тиіс.

3.1.2 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын дайындау процесіне және оқыту нәтижелеріне (білім, дағдылар, кәсіби мінез - құлық және қарым - қатынас) сәйкес келетін **бағалау жүйесін** айқындады және бағалаудың әртүрлі әдістері мен оқыту нәтижелерімен келісілген олардың үйлесімділігін қамтиды. Бағалау әдістері аралық, межелік, сондай - ақ қорытынды бағалау үшін медициналық көмек көрсету, зертханалық практика немесе қоғамдық денсаулық сақтау кезінде резиденттерді бақылауды қамтиды.

3.1.3 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының компоненттері бойынша емтихандар саны мен бағалау әдістерін анықтайды және резиденттердің ілгерілеуін бағалау үшін қалыптастырушы (аралық/межелік) және жиынтық (қорытынды) баға арасындағы тиісті теңгерімді қамтамасыз етеді.

3.1.4 Білім беру ұйымы бағалаудың әдістерін қолданады және олардың қолданылуына сәйкес бағалаудың жаңа әдістерін (қажет болған жерде) енгізеді, оған валидтілік, сенімділік, оқытуға әсер ету, оқытудың күтілетін нәтижелеріне қатысты тиімділік кіреді. (**ESG II Part 1.3**)

3.1.5 Білім беру ұйымы емтихан тапсыру критерийлерін, соның ішінде рұқсат етілген қайта тапсырулар санын анық белгіледі.

3.1.6 Білім беру ұйымы саясат пен бағалау жүйесі мүдделер қақтығысын ескеретіндігіне кепілдік береді, бағалау процесі сыртқы сарапшылар тарапынан сараптама үшін ашық және қолжетімді болып табылады және бағалау нәтижелерін апелляциялау жүйесі пайдаланылады. (**ESG II Part 1.3**)

3.1.7 Білім беру ұйымы саясат пен бағалау жүйесінің талқыланатынына және барлық мүдделі тараптардың назарына жеткізілетініне кепілдік береді.

3.2 Оқытуға ықпал ететін және қолдайтын бағалау (қалыптастырушы бағалау)

3.2.1 Бағалау жүйесі резиденттердің күшті және әлсіз жақтарын үнемі анықтайды және резиденттің клиникалық құзыреттерін жақсарту бойынша шаралар қабылдау үшін кері байланысты қамтамасыз етеді. Кері байланыс резиденттерге білім беру ресурстары мен қажетті клиникалық тәжірибені

анықтауға көмектесетін ұсынымдармен сүйемелденеді, осылайша оқу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

3.2.2 Білім беру ұйымы резиденттерге олардың білімдері мен дағдыларын бағалау нәтижелері негізінде олардың күшті және әлсіз жақтарын айқындайтын және алған білімдерін бекітуге (шоғырландыруға) көмектесетін уақтылы, нақты, сындарлы және әділ **кері байланыс** ұсынады. **(ESG II Part 1.3)**

3.3 Шешім қабылдауға ықпал ететін бағалау (жиынтық бағалау)

3.3.1 Білім беру ұйымы резиденттердің прогресс қорытындылары (бағалау нәтижелері және келесі оқу курсына көшу) және дипломнан кейінгі клиникалық оқытудың аяқталуы бойынша шешімдер туралы ақпарат беретін бағалау жүйесін әзірледі. Резиденттердің білімін, дағдыларын және кәсіби қарым - қатынасын бағалау жүйесінің бір бөлігі ретінде пайдаланылатын жиынтық (қорытынды) бағалар сенімді және валидті нәтижелерге әкелу үшін жақсы әзірленуі және дипломнан кейінгі дайындық пен оқытудың аралық және ұзақ мерзімді нәтижелерін өлшеу үшін сәйкес болуы тиіс.

3.3.2 Білім беру ұйымы резиденттердің клиникалық шешім қабылдау процесін бағалау пациенттер мен қоғамның мүдделерін қорғауда негізгі болып табылатынын анықтады. Бағалау жүйесі әділ болуға және резиденттердің клиникалық құзыреттілікке қол жеткізуінің барлық аспектілерін растауға тиіс және сапа стандарттарына сәйкес келуге тиіс.

3.3.3 Білім беру ұйымы бағалау нәтижелері бойынша сенімді және сенімді сандық деректерді ұсынатын бағалау әдістерін қолданады. (**ESG II Part 1.3**)

3.4 Бағалау жүйесінің сапасын қамтамасыз ету

3.4.1 Білім беру ұйымы барлық қолданылатын бағалау әдістерінің және жалпы қолданыстағы бағалау жүйесінің сапасына кепілдік беретін және әртүрлі емтихан алушыларды тарта отырып, тетіктерді айқындап, енгізді.

3.4.2 Білім беру ұйымы қалыптастырушы және жиынтық бағалау нәтижелері бойынша деректер оқытушылардың, клиникалық, зертханалық практика және қоғамдық денсаулық сақтау жөніндегі тәлімгерлердің практикасын, оқыту курсын, дипломнан кейінгі даярлық бағдарламасын және жалпы білім беру ұйымын жақсартуға ықпал ететініне кепілдік береді *(7 - стандартты қараңыз), сондай - ақ* бағалау жүйесі пациенттердің қауіпсіздігі және резиденттің клиникалық практикасының жауапкершілігі мен тәуелсіздігін арттыру мәселелерін қамтиды.

3.4.3 Білім беру ұйымы бағалаудың әрбір әдісін, сондай - ақ тұтастай алғанда бағалаудың барлық жүйесін ұдайы қайта қарайды және бағалау әдістерінің сапасын, бағалау жүйесін, әртүрлі емтихан алушылардың бағдарлама компоненттерін бағалау жүйесін, дипломнан кейінгі мамандарды даярлау бағдарламасын, пациенттердің қауіпсіздігін және дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасына жауапты тиісті құрылымдық бөлімшелерді ұдайы жақсарту үшін бағалау нәтижелері бойынша деректерді, мүдделі тараптардың кері байланысын пайдаланады. **(ESG II Part 1.3)**

4 - стандарт. РЕЗИДЕНТТЕР

Стандарт резидентті іріктеу және прогресс саясатын, сондай - ақ дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының сапасын, басқару мен нәтижелерін қамтамасыз ету үшін, сондай - ақ пациенттердің қауіпсіздігін, резиденттердің денсаулығы мен әл-ауқатын қамтамасыз ету үшін маңызды болып табылатын резиденттерді қолдау жүйесін қамтиды. Дипломнан кейінгі даярлықта резиденттер үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету және оларды одан әрі мансаптық дамыту дипломнан кейінгі даярлық жүйесіндегі шешуші мәселе болып табылады.

4.1 Іріктеу және ілгерілету саясаты

4.1.1 Білім беру ұйымы қабылдау саясатын қалыптастырды және енгізді, ол:

- резидентураға іріктеу және қабылдау мақсаттарын, критерийлерін, талаптарын және процесін, бөлінген орындар санын (мемлекеттік тапсырыс) және келісім - шарт негізінде және резиденттердің белгіленген академиялық стандарттарға қол жеткізу негізінде прогресін қамтиды,
- арнайы жабдықтарды немесе шарттарды талап ететін мүмкіндігі шектеулі резиденттерді қабылдау ережелерін айқындайды,
- білім беру бағдарламасының миссиясы мен клиникалық/практикалық даярлық мүмкіндіктеріне сәйкес келетін резиденттер жиынтығы, клиникалық тәлімгерлерді жеткілікті қамтамасыз ету әлеуеті, резиденттерді клиникалық мамандықтар мен қосалқы мамандықтар бойынша даярлау үшін басқа да қолжетімді ресурстар, резидентура бағдарламасының таңдаған мамандығына сәйкес кадр ресурстарына ұлттық және өңірлік қажеттіліктер арасындағы өзара байланысты көрсетеді.
- таңдалған мамандық бойынша оқу процесінің нәтижесін арттыру мақсатында үміткерлердің нақты қабілеттерін ескереді (**ESG II Part 1.4**)
- ұлттық заңнамаға сәйкес келеді,
- іріктеу рәсімінің ашықтығын және дипломнан кейінгі білімге қолжетімділіктің теңдігін қамтамасыз етеді. (**ESG II Part 1.4**)

4.1.2 Білім беру ұйымы резиденттерді басқа ұлттық немесе халықаралық бағдарламалардан қабылдау және ауыстыру саясатын қалыптастырды және енгізді.

4.1.3 Білім беру ұйымы қабылдау комиссиясының шешіміне қатысты апелляция рәсімін әзірледі. (**ESG II Part 1.4**)

4.1.4 Білім беру ұйымы резиденттерді қабылдау және іріктеу саясатын әзірлеу процесіне резиденттердің қатысуын қамтамасыз етеді немесе кері байланыс кезінде алынған олардың пікірін ескереді.

4.1.5 Білім беру ұйымының денсаулық сақтау қажеттіліктеріне сәйкес келу үшін мүдделі тараптармен консультацияларды ескере отырып, тиісті әлеуметтік және кәсіби деректердің, кадр ресурстарына қажеттіліктердің, базалық медициналық білімдегі өзгерістердің негізінде қабылдау және іріктеу саясатын, резиденттер санын мерзімді қайта қарау тетіктері бар.

4.2 Академиялық үлгерімді жақсарту және бағдарламадан шығару

4.2.1 Білім беру ұйымының ресми жарияланған саясаты бар, онда академиялық үлгерім мен кәсіби даярлықты жақсарту жөніндегі процестер мен мүмкіндіктер, сондай - ақ резидент олардың бағдарламаларынан шығарылуы мүмкін жағдайлар айқындалған.

4.2.2 Білім беру ұйымында пациенттерге ықтимал зиян келтіруі мүмкін күтпеген оқыс оқиғалар бойынша есептерді қоса алғанда, резиденттердің академиялық прогресіне мониторинг жүргізу нәтижелеріне негізделген резиденттерге академиялық кеңес беру жүйесі бар.

4.2.3 Білім беру ұйымы резиденттер үшін олардың құпиялылығына кепілдік бере отырып, олардың қажеттіліктеріне сәйкес әлеуметтік, қаржылық және жеке қолдауды қамтамасыз етеді және осындай қолдау үшін ресурстарды орналастырады.

4.2.4 Білім беру ұйымы жұмысқа орналасу бойынша қолдау және жоспарлау және мансаптық даму бойынша кеңес береді. (**ESG II Part 1.4**)

4.3 Медицина мектептерінің/факультеттерінің халықаралық түлектері

4.3.1 Білім беру ұйымының біліктілікті тану, резиденттерге қойылатын талаптармен танысу және оларға тең мүмкіндіктерге кепілдік беретін халықаралық түлектерді қолдау жөніндегі ресми жарияланған саясаты бар.

4.3.2 Білім беру ұйымы медициналық мектептердің/факультеттердің халықаралық түлектері іріктеуге, дайындауға, резидентураға енгізуге және кәсіби клиникалық даярлықтан өтуге қатысты кездесетін проблемаларды айқындайды. Әрбір проблеманы шешу үшін саясат пен іске асыру жоспары әзірленді. Халықаралық түлектер үшін бағдарлама туралы пікір қалдыруға, проблемалармен бөлісуге және қолдау алуға мүмкіндік беретін рәсім бар.

4.4 Резиденттердің жұмысы және дипломнан кейінгі даярлығы

4.4.1 Резиденттердің жалпы жүктеме мен жұмыс сағаттарын айқындайтын, дипломнан кейінгі медициналық білім мен медициналық көмек көрсету жөніндегі жауапкершілік пен міндеттемелерді, клиникалық тәлімгерлік жөніндегі барабар және тиісті шараларды, сондай - ақ кәсіби емтихандарды дайындау мен тапсыруды қоса алғанда, оқуға арналған уақытты теңестіретін егжей - тегжейлі әзірленген бағдарламасы болады.

4.4.2 Білім беру ұйымы клиникалық базалар ұйымдастыратын және оқыту бағдарламасына қатысы бар барлық іс - шараларға резиденттердің қатысуын, оның ішінде пациенттерді курация, пациенттердің үйде болуын, хирургиялық

операцияларды жоспарлау мен оған қатысуды, кезекшілікті жоспарлауды, олардың конференцияларға қатысуын қамтамасыз етеді.

4.4.3 Білім беру ұйымы жауапкершілікті анықтады және резиденттің медициналық көмек көрсетуге қатысу шарттары туралы хабардар етті (тиісті тәлімгерлік және пациенттің, резиденттің және тәлімгердің қауіпсіздігіне қатысты тәуекелді төмендету), сондай - ақ пациенттердің қажеттілігін, медициналық көмек көрсету ұзақтығын және міндетті кезекшілік кестесін жасау кезінде резиденттің оқытуға қажеттілігін ескереді (күндізгі және түнгі) және шұғыл медициналық көмек көрсетуге қатысу, және медициналық көмек көрсетуге резиденттің қатысуы жөніндегі бағдарлама құрамдауышының үстем болып табылмайтынына кепілдік береді.

4.4.4 Білім беру ұйымы резиденттерді дипломнан кейінгі даярлықтағы мәжбүрлі үзілістер кезінде, мысалы, жүктілік кезінде, декреттік демалысты және бала күтімі бойынша, науқастануды, әскери қызметті қоса алғанда немесе тәжірибе алмасу және/немесе жаңа дағдылар алу үшін іссапарға жіберу кезінде (ұйым ішінде немесе сыртқы ұйымдағы уақытша позиция) қосымша оқытуды ұйымдастыруды қамтамасыз етеді.

4.4.5 Білім беру ұйымы ерекше жағдайларда жұмысты және дипломнан кейінгі даярлықты қоса атқаруға рұқсат береді, ол резиденттерді даярлаудың жеке бағдарламасында көрсетіледі және медициналық көмек көрсетудегі алдыңғы тәжірибе ескеріледі, бұл ретте даярлықтың сапасы мен жалпы ұзақтығы тиісті мамандық бойынша толық білім беру бағдарламасын аяқтаған резиденттерден кем болмауы тиіс.

4.5 Резиденттердің қауіпсіздігі

4.5.1 Білім беру ұйымы пациенттерге медициналық көмек көрсетуге қатысты резиденттің заңды мәртебесін анықтады және дипломнан кейінгі медициналық білім беру ортасында резиденттің физикалық және психологиялық қауіпсіздігі мәселесін шешуге бағытталған сапаны жақсарту жүйесін енгізді.

4.6 Резиденттердің еңбегіне ақы төлеу

4.6.1 Білім беру ұйымы резиденттердің медициналық көмек көрсетуге қатысуы бойынша еңбекақы төлеу және дипломнан кейінгі медициналық білім беру емтихандарына ақы төлеу саясатын ресми түрде жариялап, ұдайы қайта қарайды.

4.7 Резиденттердің денсаулығы мен әл - ауқаты

4.7.1 Білім беру ұйымы тиісті ресурстармен қамтамасыз ете отырып және құпиялылыққа кепілдік бере отырып, резиденттердің «кәсіби күйіп қалуды», қатыгездікті болдырмауды, мүгедектікті басқаруды, жанжалдарды шешуді, кәсіби қызметті, қаржыны басқаруды, заңдық қолдауды, мансапты жоспарлауды және мансаптық өсуді қоса алғанда, резиденттердің қажеттіліктеріне сәйкес кәсіби және жеке қолдауды қамтамасыз етеді

5 - стандарт. ОҚЫТУШЫЛАР МЕН КЛИНИКАЛЫҚ ТӘЛІМГЕРЛЕР

Стандарт дипломнан кейінгі медициналық білім берудің тиімді бағдарламасына қол жеткізу үшін құзыретті, кәсіби және дәлелді оқытушылардың, клиникалық тәлімгерлердің, техникалық және әкімшілік персоналдың жеткілікті санының аса маңызды екенін айқындайды. Оқытушылар білім мен дағдының ерекше салаларына бағытталған оқу іс - шараларын жүргізе алады, ал клиникалық тәлімгерлер резиденттермен жұмыс істейді, резиденттерге басшылық жасау және оларды жұмыс орнында клиникалық оқыту үшін жауапкершілікті өзіне алады. Практикада оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлер әртүрлі уақытта әртүрлі рөлдерді атқаратын адамдар болуы мүмкін.

5.1 Оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлер

5.1.1 Білім беру ұйымы оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлерді қабылдау, қабылдау және ынталандыру саясатын әзірледі, бекітеді және енгізеді, онда мыналар ескеріледі:

- резиденттердің болжамды саны үшін білім беру бағдарламасын іске асыру үшін қажетті оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлердің саны, деңгейі, рөлі мен біліктілігі,
- оқытушылық және клиникалық тәлімгерлерді санаттар мен тәжірибе бойынша бөлу,
- оқытушылар мен тәлімгерлердің пациенттерге оқыту, медициналық көмек көрсету немесе қызметтер көрсету, тәлімгерлік және зерттеулер жөніндегі міндеттерінің теңгерімі,
- оқытушылар мен резиденттердің тиімді оқыту мен оқыту және резиденттердің академиялық және кәсіптік жетістіктерінің мониторингі үшін жеткілікті арақатынасы,
- ғылыми - білім беру, педагогикалық және клиникалық жетістіктердің критерийлері,
- білім беру бағдарламасын қолдау үшін басқа мамандардың, техникалық және әкімшілік персоналдың болуы, (**ESG II Part 1.5**)
- және оқытуға, пациенттерге медициналық көмек көрсетуге немесе тәлімгерлік пен ғылыми зерттеулерге уақыт бөлуді көздейтін жұмыс жоспарларын келісті.

5.1.2 Білім беру ұйымы өзінің оқытушыларды іріктеу саясатында білім беру бағдарламасының миссиясы мен мақсаттарын, дипломнан кейінгі білім беру мен практикалық денсаулық сақтау жүйесінің қажеттіліктерін ескереді.

5.2 Оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлердің әдебі және мінез - құлқы

5.2.1 Білім беру ұйымы кадр саясатын әзірлеу және енгізу кезінде этика және академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып, дипломнан кейінгі

білім беруді сапалы іске асырудағы оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлердің жауапкершілігі мен міндеттерін айқындап, сипаттады.

5.2.2 Білім беру ұйымы оқытушылардың (**ESG II Part 1.5**) және клиникалық тәлімгерлердің қызметін жақсарту мониторингі мен процесінің жүйесін әзірледі.

5.3 Оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлерді үздіксіз кәсіби дамыту

5.3.1 Білім беру ұйымы оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлердің пәндеріне, ғылыми зерттеулеріне және олардың дипломнан кейінгі медициналық білім мен клиникалық тәлімгерліктегі рөлі мен жауапкершілігіне қатысты үздіксіз кәсіби дамуының белгіленген саясатын енгізеді.

5.3.2 Білім беру ұйымы оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлердің қызметін бағалауды әзірледі, мезгіл - мезгіл жүргізеді және тиісті түрде құжаттайды.

5.3.3 Білім беру ұйымы оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлерді тану саясатын әзірледі және қолданады, ол олардың оқытушылық, клиникалық, ғылыми қызметін бағалайды және лайықты деп таниды және материалдық және материалдық емес сыйақыны қамтиды.

5.3.4 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім берудегі өзгермелі қажеттіліктерге сәйкес оқытушыларды (**ESG II Part 1.5**) және клиникалық тәлімгерлерді іріктеу және дамыту саясатын кезең - кезеңімен қайта қарайды және бейімдейді.

6 - стандарт. БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫ

Стандарт резиденттерді даярлаудың дипломнан кейінгі деңгейінде жұмыс орнында оқытуды қолдау үшін, сондай - ақ кәсіптік емтихандарға дайындықты қолдау немесе нақты білім мен дағдыларды игеру үшін материалдық - техникалық және білім беру ресурстары қажет екендігі туралы талапты қамтиды. Цифрлық кітапханаларды қоса алғанда, жеткілікті білім беру және контекстік тұрғыдан сәйкес келетін физикалық, клиникалық, зертханалық және ақпараттық ресурстар зерттеулер үшін мүмкіндіктер беруді қоса алғанда, дипломнан кейінгі медициналық білім беруді іске асыру үшін өте маңызды.

6.1 Оқыту мен зерттеуге арналған материалдық - техникалық база

6.1.1 Білім беру ұйымы ғылыми зерттеулерге арналған мүмкіндіктерді қоса алғанда, дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын іске асыру үшін және жұмыс орнында клиникалық құзыреттерді дамытуды қамтамасыз ету үшін тиісті материалдық - техникалық жағдайларды қамтамасыз етеді.

6.1.2 Білім беру ұйымы резиденттерге практикалық және теориялық оқыту үшін мүмкіндіктерді, жаңа кәсіби әдебиетке және практикалық

дағдыларды оқыту үшін халықаралық көздер мен жабдықтарға қолжетімділікті, зертханалар (**ESG II Part 1.6**), клиникалық базалар жағдайында оқытудың қауіпсіз ортасын және қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау жөніндегі қажетті нұсқаулықпен қамтамасыз етуді қамтамасыз етеді.

6.1.3 Білім беру ұйымы материалдық-техникалық жарақтар мен жабдықтарды, кітапхананың оқу қорын (**ESG II Part 1.6**) олардың дипломнан кейінгі медициналық білімге сәйкестігі мен сапасына қатысты тұрақты бағалауды және жаңартуды қамтамасыз етеді және тетіктері бар.

6.1.4 Білім беру ұйымы әртүрлі белгіленген рәсімдерді, оның ішінде объектілерге баруды қолдана отырып, резидентура бағдарламасының мамандығына қатысты клиникалық базалардың, материалдық - техникалық жарақтандырудың және басқа да білім беру ресурстарының сапасы мен сәйкестігін мониторингілеу жүйесін әзірледі және енгізеді.

6.2 Клиникалық оқытуға негізделген дипломнан кейінгі медициналық білім

6.2.1 Білім беру ұйымы клиникалық базаларда оқыту жағдайларында жауапкершілікті және құжаттаманы жүргізуді қоса алғанда, кәсіптік практика стандарттары дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын тиімді іске асыру үшін тиісті болып табылатынына кепілдік береді.

6.2.2 Білім беру ұйымы резиденттерді даярлау үшін клиникалық базаларды айқындады және бекітті және резидентураның мамандығына сәйкес келетін пациенттердің жеткілікті санына және резиденттерді амбулаториялық және стационарлық көмек көрсетуге тартуды және кезекшілікке қатысуды қоса алғанда, оқыту нәтижелеріне қол жеткізу үшін әртүрлі проблемалары бар пациенттер туралы ақпаратқа қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

6.2.3 Білім беру ұйымы резиденттерді әріптестерімен командада және пәнаралық/кәсіпаралық командада оқытуды қамтамасыз етеді және денсаулық сақтаудың басқа мамандарын басқару және оқыту дағдыларын дамытуға жәрдемдеседі.

6.2.4 Білім беру ұйымы стандартталған пациенттердің немесе басқа да жоғары технологиялық жабдықтар мен техникалардың қатысуымен бағдарламаның тиісті компоненттерінде ғана өткізілетін дипломнан кейінгі даярлау бағдарламасын клиникалық оқытудың интеграцияланған бөлігі ретінде резиденттерді симуляциялық орталықтарда оқытуды қамтамасыз етті, бірақ нақты пациенттермен клиникалық оқытуды талап ететін дипломнан кейінгі даярлау бағдарламасының бөлігін алмастырмайды.

6.2.5 Білім беру ұйымының резиденттер санын, клиникалық оқытушылар мен тәлімгерлердің саны мен бейінін, дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын және оқытудың қазіргі заманғы қағидаттарын ескере отырып, дипломнан кейінгі медициналық білім берудің өзгеріп отыратын қажеттіліктеріне сәйкес клиникалық базалардағы жарақтар мен жабдықтарды және басқа да білім беру ресурстарын үнемі жаңарту тәжірибесі бар.

6.3 Резиденттерді баламалы клиникалық базаларда даярлау

6.3.1 Білім беру ұйымы мүдделі тараптар қолдайтын елдің ішіндегі немесе одан тысқары жерлердегі баламалы клиникалық базаларға резиденттің кіруі және оны оқыту мүмкіндігі жөніндегі саясатты әзірледі және енгізеді.

6.3.2 Білім беру ұйымының білім беру ұйымдары арасындағы оқу нәтижелерін аудару және өзара есепке алу және академиялық кредиттерді пайдалану жөніндегі саясаты мен жүйесі бар. (**ESG II Part 1.2**)

6.3.3 Білім беру ұйымы резиденттер мен оқытушылардың өңірлік және халықаралық алмасуын дамыту және дипломнан кейінгі даярлау бағдарламасының элементтерін тану мақсатында ұлттық және халықаралық органдармен/дипломнан кейінгі білім беру ұйымдарымен ынтымақтастыққа жәрдемдеседі және тиісті ресурстармен қамтамасыз етеді.

6.4 Ақпарат көздері, ресурстары және пайдалану

6.4.1 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының миссиясын қолдау үшін виртуалды және ақпараттық - коммуникациялық ресурстарға тиісті қолжетімділікті қамтамасыз етеді және олардың әдепті пайдаланылуына кепілдік береді.

6.4.2 Білім беру ұйымы барлық резиденттердің, оқытушылар мен клиникалық тәлімгерлердің қажетті ақпаратқа және инновациялық және ақпараттық - коммуникациялық технологияларды пайдалануға қол жеткізуіне кепілдік береді. (**ESG II Part 1.8**)

6.4.3 Білім беру ұйымы қолданыстағы ақпараттық және коммуникациялық технологияларды тиімді пайдаланады және білім беру процесіне енгізеді, оларды өз бетінше оқыту, әріптестермен қарым - қатынас жасау, пациенттің тиісті деректеріне және денсаулық сақтаудың ақпараттық жүйелеріне қол жеткізу, пациенттерді жүргізу, медициналық көмек көрсету жүйелеріндегі практика және жұмыс үшін қолданады. (**ESG II Part 1.6**)

7 - стандарт. ДИПЛОМНАН КЕЙІНГІ ДАЯРЛЫҚТЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ЖӘНЕ САПАСЫН ЖАҚСАРТУ

Стандарт резидентурада дипломнан кейінгі даярлау бағдарламасының барлық аспектілеріне бағалау жүргізу қажеттілігі бойынша талаптарды қамтиды. Сапаны қамтамасыз етуді дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын бағалау негізінде жүйелі түрде қайта қарау және бағдарлама үздіксіз жақсарып отыруына кепілдік беру үшін жергілікті деңгейде әзірленген түрлі процестер мен әдістерді енгізу ретінде қарастыруға болады.

Осылайша, сапаны жақсарту процесі жергілікті қажеттіліктерге жауап береді және жергілікті деңгейде басқарылады. Практикада резидентура бағдарламасын ұдайы қайта қарау, бағдарламаны басқару және нәтижелер оның мәлімделген миссияға, оқу бағдарламасына және мемлекеттің заңнамалық, нормативтік - құқықтық актілерінің талаптарына сәйкестігін, тиімділігін қамтамасыз етеді, сондай-ақ проблемалар анықталған жағдайда

алдын ала түзету шаралары мен іс - қимылдарын қабылдауды қамтамасыз етеді.

7.1 Сапаны қамтамасыз ету жүйесі

7.1.1 Білім беру ұйымы практикада дипломнан кейінгі медициналық білім беруді және әкімшілендіруді, дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының нәтижелерін және үдерісті жақсарту әдістерімен миссияға қол жеткізуді қамтитын сапаны қамтамасыз етудің жеке жүйесін енгізді, сондай - ақ сапаны қамтамасыз ету жүйесін сипаттайтын ресми жазбаша құжат әзірленді және бекітілді.

7.1.2 Білім беру ұйымы сапаны қамтамасыз ету және жақсарту жүйесінің бір бөлігі ретінде шешім қабылдау және өзгерістерді басқару құрылымы мен процесін әзірлеп, енгізді. (**ESG II Part 1.1**)

7.1.3 Білім беру ұйымының білім беру бағдарламасын және өз қызметінің басқа да бағыттарын тиімді басқару үшін білім беру бағдарламасының процестері мен нәтижелерін мониторингілеу бағдарламасы болады. (**ESG II Part 1.9**)

7.1.4 Білім беру ұйымы бітірушілердің клиникалық практикасы туралы оқытушылардан, клиникалық тәлімгерлерден, резиденттерден және жұмыс берушілерден кері байланысты жүйелі түрде жинайды, талдайды және әрекет етеді және жиналған мониторинг деректерін, оның ішінде жұмыс берушілердің пікірлері мен білім беру бағдарламасын жақсарту үшін кері байланыс нәтижелерін пайдалана отырып, дипломнан кейінгі даярлық бағдарламасын бағалау тетігін енгізді.

7.1.5 Білім беру ұйымы өзінің мониторинг бағдарламасына және білім беру бағдарламасын бағалау жөніндегі іс - шараларға жұртшылықтың, білім беру және денсаулық сақтау жөніндегі уәкілетті органдардың, кәсіптік ұйымдардың өкілдерін, сондай - ақ жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруге жауапты адамдарды қоса алғанда, мүдделі тараптарды (**ESG II Part 1.9**) тартады.

7.1.6 Білім беру ұйымы резиденттерді қабылдауға және білім беру бағдарламасын жоспарлауға жауапты тұлғалардың резиденттері мен түлектерінің клиникалық практикасын бағалау нәтижелері туралы ақпараттандыру тетіктерін әзірледі және қолданады.

7.1.7 Білім беру ұйымы ұйымдастыру құрылымын, резиденттерді оқыту процесін, бағдарламаның құрылымы мен мазмұнын, оқыту нәтижелерін, білім мен дағдыларды бағалауды, оқыту ортасын, менеджментті жетілдіруді, кемшіліктерді құжатпен түзетуді, дипломнан кейінгі білім берудің өзгермелі жағдайлары мен қажеттіліктеріне бейімделу мақсатында үздіксіз жақсарту үшін ресурстар бөлуді, сондай - ақ мүдделі түрлі топтардың пікірін ескере отырып, үнемі шолу және жаңарту рәсімдеріне бастамашылық жасайды тараптар.

7.1.8 Білім беру ұйымы проспективті зерттеулерге, нәтижелерді талдауға, өз тәжірибесіне (**ESG II Part 1.10**) және дипломнан кейінгі білім бойынша әдебиетті зерделеуге негізделген жаңарту және қайта құрылымдау процесін

жүзеге асырады. Жаңарту процесі өткен тәжірибеге, ағымдағы қызметке және болашақ перспективаларға сәйкес дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының саясаты мен практикасын қайта қарауға алып келеді.

7.2 Пациенттің қауіпсіздігі

7.2.1 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім берудегі резиденттерді оқыту ортасы жағдайында резиденттердің қателіктері мен пациенттің қауіпсіздігі проблемаларын қамтитын сапаны қамтамасыз ету жүйесін енгізді.

7.2.2 Білім беру ұйымы бағдарламаны басқару деңгейінде және резиденттерді оқыту ортасында пациенттің қауіпсіздігі үшін тәуекелдерді айқындайды, сондай - ақ резиденттердің қателерімен байланысты пациенттің қауіпсіздігі үшін тәуекелдерді айқындайды.

8 - стандарт. БАСҚАРУ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛЕНДІРУ

Стандарт дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасын тиімді енгізу, сапасын қамтамасыз ету және сапасын жақсарту барлық мүдделі тараптардың қатысуымен басқаруды, әкімшілендіруді, бюджетті бөлуді және әлеуметтік жауапкершілікті талап ететінін айқындайды.

8.1 Басқару

8.1.1 Білім беру ұйымы тәлімгерлікті, оқыту ортасын және дипломнан кейінгі медициналық білім берудің клиникалық базаларын, бюджеттерді қоса алғанда ресурстарды бөлуді қоса алғанда, дипломнан кейінгі білім беруге қатысты бекітілген басқару құрылымына ие, ол барлық мүдделі тараптарға ашық және қолжетімді, дипломнан кейінгі бағдарламаның миссиясы мен міндеттеріне сәйкес келеді және білім беру ұйымы қызметінің тұрақтылығын қамтамасыз етеді.

8.1.2 Білім беру ұйымы дипломнан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасының *резиденттерді қабылдауға* (іріктеу критерийлері және қабылдау саны/резиденттерді қабылдау), *резиденттерді дипломнан кейінгі даярлау процесіне қатысты реттеуші заңнамалық, нормативтік құқықтық және ішкі құжаттарға сәйкес іске асырылатынына кепілдік береді; басқару мен шешім қабылдаудың, резиденттердің білімін, дағдыларын және кәсіби қарым - қатынасы мен мінез - құлқын бағалаудың ашықтығы; оқытудан күтілетін нәтижелер; резиденттер мен оқытушыларды, клиникалық тәлімгерлерді қолдау*, бағдарламаны енгізу және білім беру ресурстарын оқыту қажеттіліктеріне сәйкес бөлу үшін қажетті ресурстарды орналастыру, *сапа мәдениетін дамыту және бағдарламаның сапасын қамтамасыз ету* үшін жауапкершілік үшін бюджетті басқару.

8.1.3 Білім беру ұйымы бітірушілерге ұлттық және халықаралық уәкілетті органдар пайдаланатын дәрежелер беру, дипломдар, сертификаттар немесе біліктілік туралы басқа да ресми куәліктер беру арқылы оқудың аяқталуын құжаттайды.

8.2 Бірлескен басқару негізінде басқару

8.2.1 Дипломнан кейінгі медициналық білім беру үшін жауапкершілік бірнеше органдар арасында бөлінген білім беру ұйымы рөлді, жауапкершілікті және міндеттерді және өзара қарым - қатынасты, шешім қабылдау процесін, әрбір тараптың есептілігін және басқа да мүдделі тараптарды тартуды нақты белгіледі.

8.3 Резиденттер мен қызметкерлердің өкілдігі

8.3.1 Білім беру ұйымының резиденттердің, оқытушылардың, клиникалық тәлімгерлердің және әкімшілік қызметкерлердің білім беру бағдарламасын басқарудың негізгі аспектілеріне, қызметі мен процестеріне қатысу саясаты мен рәсімдері бар.

8.3.2 Білім беру ұйымы резиденттерді, оқытушыларды, клиникалық тәлімгерлерді және әкімшілік персоналды шешім қабылдау және операциялық қызмет жөніндегі жауапты кеңесші органдардың жұмысына тарту жөніндегі рәсімді айқындады.

8.4 Әкімшілік ету

8.4.1 Білім беру ұйымының дипломнан кейінгі медициналық білімдегі мақсаттарға қол жеткізуді және дипломнан кейінгі медициналық білімді оқыту ортасы ретінде қолдау үшін жеткілікті және тиісті әкімшілік штаты болады.

8.4.2 Білім беру ұйымы сапаны қамтамасыз ету және жақсарту мақсатында қызметтің барлық түрлері мен операциялық жұмыс істеуі үшін әкімшілік штаттың жеткіліктілігі мен тиімділігіне және бюджеттік қолдауға кепілдік беру үшін тұрақты бағалау саясаты мен процесін әзірледі және енгізді. **(ESG II Part 1.9).**